

De gevolgen van een eenige leugen : tooneelspel

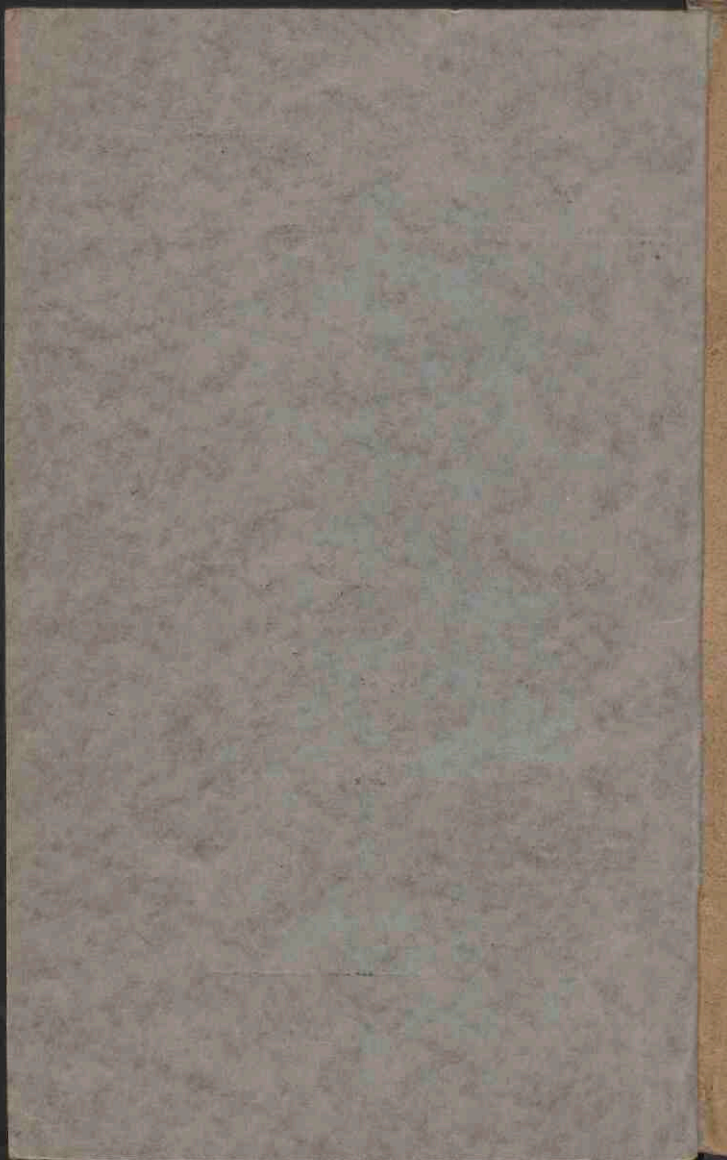
<https://hdl.handle.net/1874/371843>

BIBLIOTHEEK DER RIJKSUNIVERSITEIT
TE UTRECHT

1929

**Verzameling tooneel-
stukken uit de
nalatenschap van
Prof. Dr. J. te WINKEL**

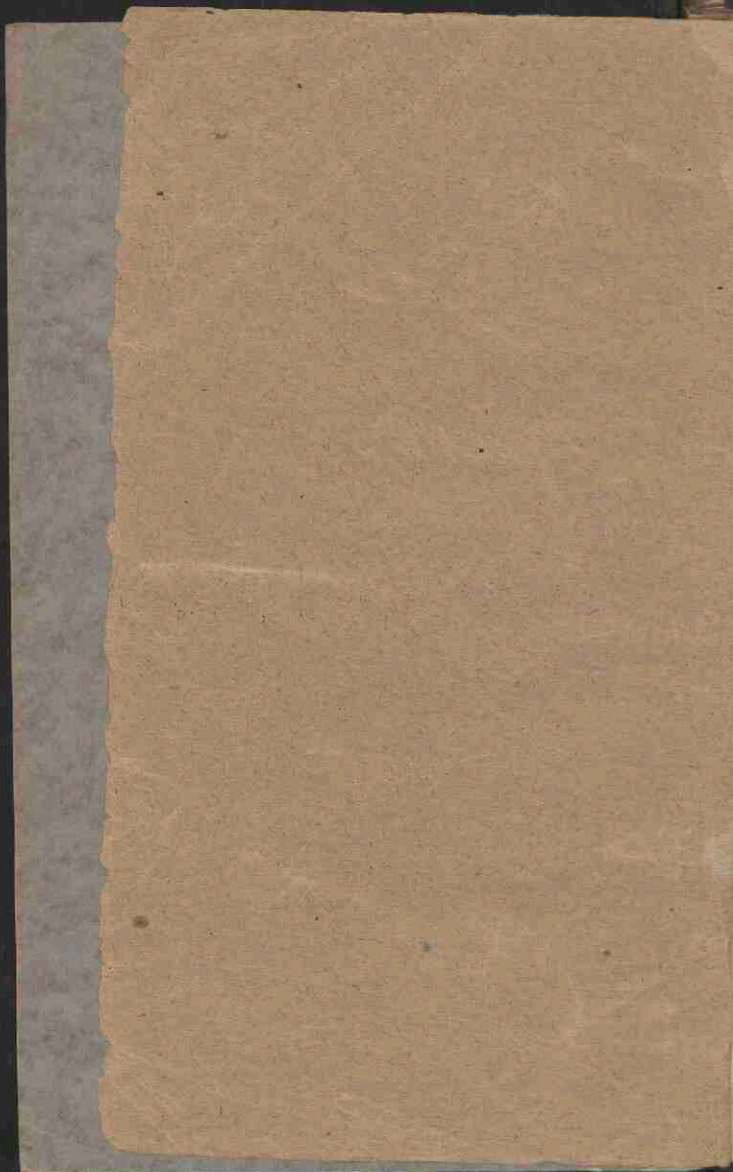
No. 791

Dr. J. C. Winchell
No 279a

Spices.

R
T

DE GEVOLGEN ⁷⁹¹

VAN

EEN EENIGE LEUGEN,

TOONEELSPEL.

Naar het Hoogduitsch,

VAN

C. H. SPIESZ.

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT.

Zedelyk Schouwtooneel, 5de Deel, 3de Stuk.

Te AMSTELDAM,

BY DE WED. J. DÓLL,

in de Kalverstraat. 1798.

DR. J. C. WOLFE

DR. J. C. WOLFE

DR. J. C. WOLFE

DR. J. C. WOLFE

DR. J. C. WOLFE

DR. J. C. WOLFE

DR. J. C. WOLFE

DR. J. C. WOLFE

DR. J. C. WOLFE

DR. J. C. WOLFE

DR. J. C. WOLFE

DE GEVOLGEN
VAN
EEN EENIGE LEUGEN,
TOONEELSPEL.

Naar het Hoogduitsch,

VAN
C. H. SPIESZ.

(Aust 1798)

P E R S O O N E N .

Graaf VAN HELBORN, *opperste Justitie-Raad.*

SOPHIA, *zyne dochter.*

Mynhr. LEZER, *voorheen koopman, oud 89 jaar.*

Mevrouw LEZER, *zyne echtgenootte, — 84 —*

Majoor LEZER, *hun zoon, . — 62 —*

De Koopman LEZER, *kleinzoon, — 42 —*

WILHELMINE, } *kinderen van den koopman*

De Kadet LEZER, } *Lezer.*

Mevrouw VAN KLEM, *zyne zuster.*

KAREL, *haar zoon.*

Baron WILDENHAIN.

Mynhr. SIKNIG.

VAN WALDEN, *Raadsheer.*

De Koopman RICHTER.

TWEE GETUIGEN.

EEN SECRETARIS.

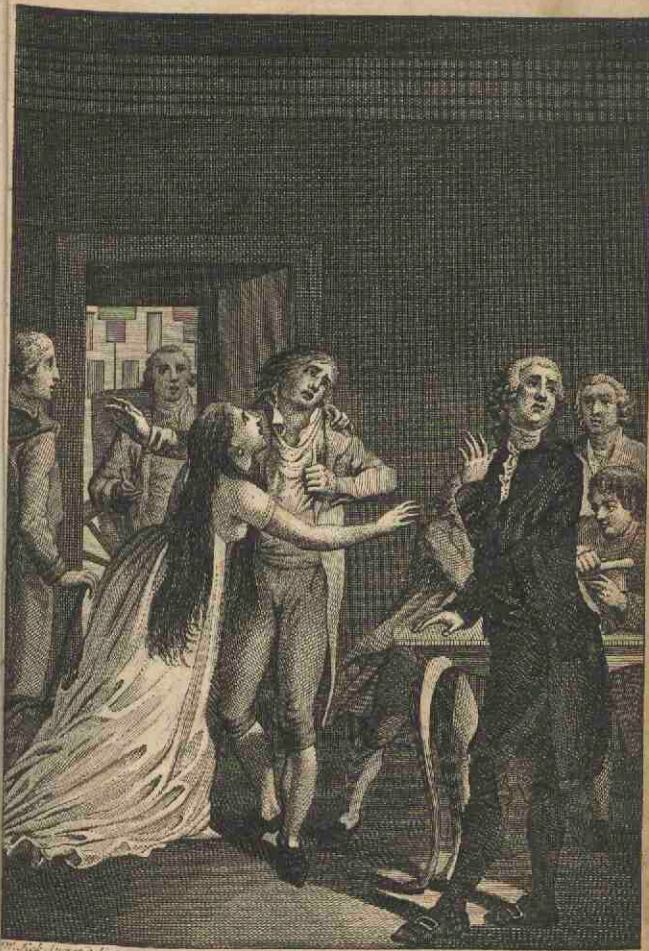
ANTON, *knecht van Siknig.*

LYSJE, *dienstmaagd van Wilhelmine.*

EEN DIENSTMAAGD.

EEN BEDIENDE *van Helborn.*

EEN ONDERSCHOUT, GERECHTSDIENAAREN
EN WACHTEN.

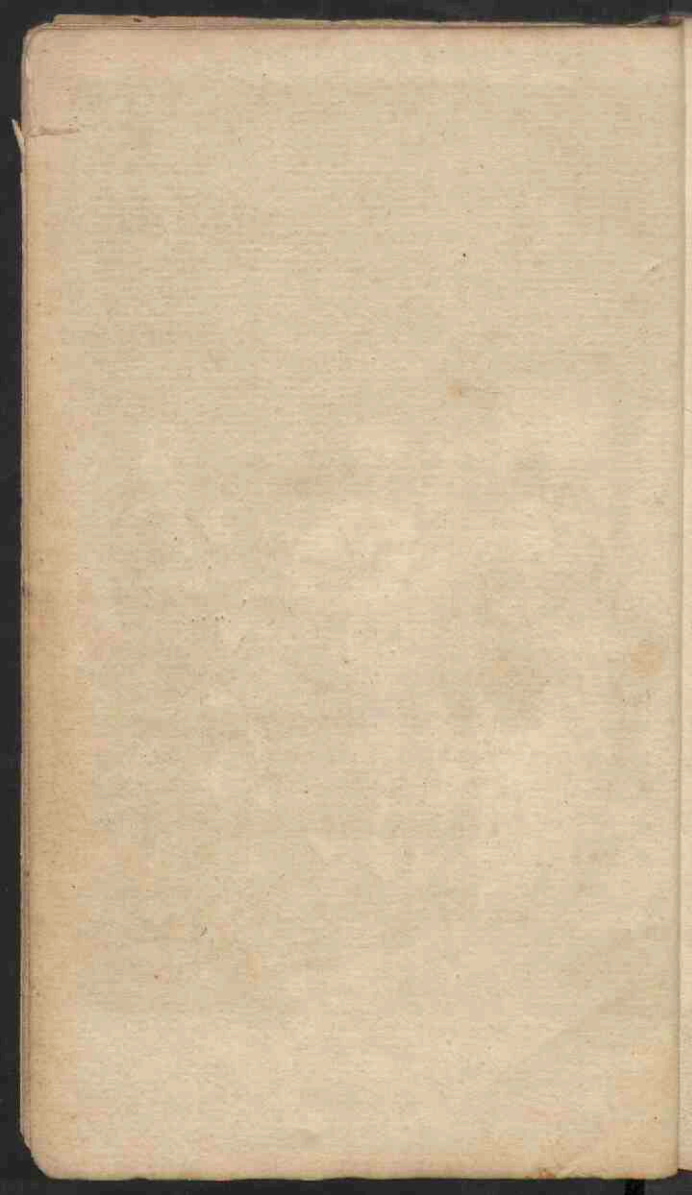
W. Kist, inv. et delin.

J. G. Schiedt, sculp.

SSJNRYO.

Lucht! of ik stik!

DE VERVOLGDE VAN DEN RECHTE VERGEBEN, III. DEEL. IV. HOOFD.

DE GEVOLGEN

VAN

EEN EENIGE LEUGEN,

TOONEELSPEL.

EERSTE BEDRYF.

Een burgerlyke gemeubileerde kamer, met twee zydeuren; op de tafel een brandende kaars.

EERSTE TOONEEL.

SIKNIG, *heen en weder wandelende.*

Geld! elendig, doodelyk metaal! gy zyt dan alleen 's menschen hoogste doelwit, en kan slechts alleen hen gelukkig maaken? Ware verdienste, zuivere onbevleete levenswandel, ware deugd, wat zyn die zonder geld? Nullen, zonder voorzetzels! Wat baten zy hunnen bezitter? Niets! volstrekt niets! Zy maken hem slechts ongelukkiger; daar zy hem zyn ongeluk des te sterker doen voelen. (*hy valt op een stoel neder.*) Ach, myn hoop is te vergeefs! Van waar zal myn oom het zo spoedig halen? en zo hy het al byéén brengen kan,

zal hy om een neef te helpen, zich van zyne gemakke-lyke hebbelykheden ontdoen? Neen; voorzeker niet!... Ik moet dit lyden verduren, wachten en blyven wachten, tot alles eensflags verandert! of tot dat de schoonheid van myn meisje een ryker vind die my den buit ontvoert, en my voor altyd ongelukkig maakt... ô Wilhelmine! uw bezit zou een hemel voor my zyn; en daarom kan ik dien op deze wareld niet hopen. (*Men klopt.*) Kom binnen!

T W E E D E T O O N E E L.

SIKNIG, WILHELMINE.

SIKNIG haar te gemoet gaande.

Hoe! myne Wilhelmine zelf komt my bezoeken?

WILHELMINE.

Moet ik niet, als ik u heden nog zien wil? waarom zyt gy niet by ons gekomen?

SIKNIG.

Ik heb myn Anton naar den postgezonden, en verwacht hem ieder oogenblik; in deze onrust, en in dit ongeduld, zoude ik een slecht gezelschap zyn.

WILHELMINE.

Ook een slecht minnaar? niet waar?

SIKNIG.

Een even zo slechte, ten minste een zeer versprooide van gedachten.

WIL.

WILHELMINE.

Ook dan nog als zy die gy bemint zo gewillig, zo hartelyk gaerne ieder onrust, ieder onāangenaam oogenblik met den beminden van haar hart wil deelen? ten minste door troost, door vriendelyke lonken, in een aangenaam toekomend leid, en zyn smartelyken toestand minder pynlyk maakt? Met dit oogmerk kom ik by u; Huppelende liep ik langs de straat, maar langzaam sloop ik de trappen op... Daar gy zo lang weg bleeft, vreesde ik het ergste! o Karel! ik voel het, ik voel het maar al te levendig! de brief van uw oom kan ook my ten uiterste ongelukkig maken! Langs den weg zocht ik honderd redenen van vertroosting, en vond 'er geen; ja zelfs niet één eenige! Zo uw oom uw verzoek afflaat, dan kan ik wel met u schreijen en klagen, maar u vertroosten, dat kan ik niet. Het naar uw bezit hakende meisje zal alsdan troost van u verlangen! Karel! (*hebt by de hand vattende.*) Karel! hebt gy nog hoop?

SIRNIG.

Myn oom is vermogend, maar of hy my helpen zal, dat...

WILHELMINE.

Dat staat alleen aan Hem, die onze zuivere liefde kent, die het best weet hoe ongelukkig een weigerend antwoord ons maken zou. Hy zal het hart van uw oom bewegen! Laat ons hopen, zo lang de hoop ons overblyft! de stervende hoopt nog op genezing, schoon de doktor hem heeft opgegeven; waarom zou-

8 DE GEVOLGEN VANEENEENIGE LEUGEN,

den wy, daar wy nog op een antwoord wachten, niet ook nog hopen?

SIRNIG.

Maar zo het doodvonnis ons door myn oom word aangekondigd!

WILHELMINE.

Dat zal, dat kan hy niet! kom met my.

SIRNIG.

Ik bid u, verschoon my, ik kan niet! zo Anton my een Jobsboodschap brengt, dan heb ik alle ondersteuning nodig; maar zeker kom ik heden nog by u.

WILHELMINE.

Ach! ga met my!

SIRNIG.

Dat is my onmoglyk! myn onrust is te groot, zo Anton niet spoedig komt, dan loop ik zelf naar den post.

WILHELMINE.

Lieve jonge! kon ik u deze ongerustheid vergelden! beloonen met al de tederheid eener echtgenoot! Waart gy by ons gekomen, gy had by ons ook belooning gevonden: zedert een uur zit myn lieve vader aan de schryftafel, en berekent, of hy, ingeval uw oom niets zend, de vier duizend guldens uit zyn negotie kan ligten; maar helaas! hy heeft bevonden, dat by deze som niet langer kan misfen, dan ten hoogste een half jaar, zonder zich aan een zekeren val bloot te stellen. Hadden niet zo vee e huizen in Frankryk
han.

banquerout gemaakt, had myn vader daardoor geen derring duizend guldens verloren, met blyfchap had hy over de fom heen gefapt, om u en my gelukkig te zien.

S I K N I G.

God beloone hem zyn goeden wil!

W I L H E L M I N E.

Morgen is het de negenentagtigfte verjaardag van myn overgrootvader! myn vader wenschte hartelyk, my op dien dag getrouwd, of ten minfte zeker verloofd te zien; het zoude, zegt hy, een tooneel zyn, dat men in veele eeuwen niet beleven zal. Als uw oom nu fchreef, dat hy het geld u zenden wil, zo verfchiet myn vader het intusfchen, en wy zyn morgen..... Karell ontwaak! verheug u, wy zyn morgen bruid en bruidegom.

S I K N I G.

Nog kan ik my niet verheugen. Ik vrees! ik vrees!

W I L H E L M I N E.

En ik hoop. Myn vader was dezen middag by den minister; misfchien heden, doch morgen zeker, bekommt gy het decreet, dat gy als stadskasfier, met een inkomen van twaalfhonderd guldens, aangesteld zyt. Daarmede kunt gy ligt eene vrouw, die zo weinig nodig heeft, onderhouden.

S I K N I G.

ô Zeker! zeker! Maar die borgtogt...

W I L H E L M I N E.

Die verwachten wy! Laat ons hopen!

SIKNIG.

Hopen! hopen! tot dat eindelyk de ongelukkige brief aankomt, en dan met de hoop, uitzigten, ampt en ach... myn lief meisje!... alles verdwynt.

WILHELMINE.

Dat laatste niet! Karel, dat laatste niet! zo al het ergste gebeuren mogt, zo denk dat wy nog niet voor eeuwig van elkander gescheurd zyn; in een paar jaren zal zich de negotie van myn vader wel verbeteren, en hy zal ons dan zeker veréénigen.

SIKNIG.

Edele ziel! gy gelooft dat, omdat gy het hoopt! maar wanneer nu het tegendeel eens plaats heeft, wanneer uw vaders zaken achterwaards gingen; wanneer nu een ryke schoonzoon alleen hem redden kan, en wanneer deze zich... Ach! maar al te spoedig vind zich zulk een... zou die goede en gehoorzame Dochter, om haar vader te redden, om haar ouden overgrootvader beter te onderhouden, hem hare hand niet schenken? den armen Karel niet vergeten? Niet..

WILHELMINE.

Hou Karel! hou! dat zal, dat kan niet geschieden! ik word de uwe, en nooit die van een ander!.. met deze handen zal ik werken, als myn vader ongelukkig word! werken, dat my het bloed uit de handen springt, maar myn hand aan een ander dan aan u te schenken, dat kan, dat zal hy nooit van my vergen, en nu, vaar
wel!

wel! tot op een genoeglyker wederzien! (*men klopt aan de deur,*) daar word geklopt, als het de briefbestelder ware!

S I K N I G.

Kom binnen! kom binnen!

D E R D E T O O N E E L.

D E V O R I G E N , E E N M E I S J E.

H E T M E I S J E , *met een brief in de hand.*

H e b ik niet de eer... woont hier niet de... (*verschrokken*) vrouw Berger?

S I K N I G.

Een trap hooger, myn kind!

H E T M E I S J E.

Ik bid u om verſchoning!

V I E R D E T O O N E E L.

S I K N I G , W I L H E L M I N E.

W I L H E L M I N E.

K arel! zou... laat ik u eens aanzien, (*zy neemt het licht van de tafel en ziet hem aan.*) Gy zyt bleek, gy zyt ontſfeld!..

S I K N I G.

Mooglyk! al ware het slechts om uw vermoeden.

WILHELMINE.

Kent gy dit meisje?... zo zy u eens gezocht had! zy hield een brief in de hand! Zy verschrikte toen zy my zag. Karel! heb medelyden! geef my geen grond tot mistrouwen! Laat dit in myn hart geen wortel schieten! dit is te vreeslyk! heb medelyden; verontschuldig u!

SIKNIG.

Lief en zot meisje! kunt gy zo iets van my denken of gissen? gaf ik u daar ooit reden toe?

WILHELMINE.

Geen! geen!... Zo veel te verschriklyker ware het voor my, zo gy een huichelaar kost zyn! Waarom wilt gy niet met my naar huis gaan?

SIKNIG.

Omdat ik myn Anton verwacht.

WILHELMINE.

Of, dit meisje!... „Woont hier niet de...?” vraagde zy. en zo ras zy my ontdekte, veranderde zy haar vraag.

SIKNIG.

Wilhelmine! is dit u ernst?

WILHELMINE.

ô God! ja! ik bid u, stel my gerust, lieve Karel! zie, hoe ik sidder! uwe liefde was alles voor my. Ik leefde slechts in en door u! ik zou sterven, zo men u aan my ontrukte.

SIK.

SIKNIG.

Lief, waardig meisje ! gy vreest zonder grond ; ik kende die briefbrengster niet en heb haar nooit gezien ; dat kan ik u verzekeren by alles wat my heilig is , by myne onoverwinlyke liefde voor u !

WILHELMINE.

Durf ik het geloven ? (*liefkozende.*) Kan ik het geloven ?

SIKNIG.

Ja, Wilhelmine ! Ja, te twyfelen aan myne liefde ware eene pynigende belediging voor my.

WILHELMINE.

ô, Word niet boos ; kyf niet met de bezitster van uw hart !

SIKNIG.

Ik moet , zo gy nog langer ten koste van myn eer , op de goedheid van myn hart zondigen wilt.

WILHELMINE.

Neen ! neen ! (*zy omhelst hem*) Karel ! vergeef het my : ik zou my bezondigen langer aan uwe liefde te twyfelen : doch vergeef het een verliefde die zich als eene verlatene beschouwde ; ô Karel ! de staat van zulk een verlatene moet verschriklyk zyn . Dit ongeluk moet het drukkenst in de natuur wezen . Beroofd van alle hoop , van alle uitzigten , alleen , verlaten , in duister- nis omdwalen , geen troost , geen balzem voor het bloe- dend hart ! Met openarmen omlopende , hem dien men bemint zuchtende te zoeken en niet te vinden !... ik
yze,

yzē, — lieve Karel! verlaat my niet! ik zou dat niet kunnen verdragen; ik zou tot den Hemel om wraak roepen. — om wraak... ô! God neen, om zegen, om vergiffenis en ontferming voor den strafwaardigen!

SIKNIG.

Beminnelyk meisje! gy zyt ylhoofdig, kunt gy my waarachtig verdenken?

WILHELMINE.

Neen, neen! ik bezit u! en gy bemint my; ik ween niet over u, maar over my, over het verlatene meisje, dat ik in dit oogenblik zag knielen voor den troon des Hemels, willende om wraak roepen, daar haar het hart op eenmaal ontzong, toen zy daarin op nieuw de stem der liefde hoorde en om zegen bad.

SIKNIG.

Lieve, onvergelykelyke geestdryfter!

WILHELMINE.

Ja, dat ben ik, die geestdryvery volgt my overal; maar, Karel! altyd om u. (*levendig en vrolyk.*) Als ik alleen in de laan wandel, beschouw ik alle groote en kleine, alle oude en jonge heeren; hoe zy my voorby huppelen, voortflompelen, en begluren. Ieder van hen zie ik dan aan als myn man, en vraag aan myn hart: zoud gy met dien of dezen als echtgenootē kunnen leven? Neen, neen! is altyd het antwoord. Maar als Karel dan komt om my aftehalen, en met rasfe schreden naar my toeëilt, met zoekende oogen overal rondziet, en ik dan in die streelende verwachting, dat by
my

my terftond zal vinden, myn hart nog eenmaal vrage nu, deze dan? ó, hoe fpoedig zegt het dan, ja, ja, ja! en ik vlieg hem te gemoet.

SIKNIG.

Engel! beminlyk meisje!

WILHELMINE.

En als ik dan weder in myn kamer zit, en op uwe komst wachte, dan verbeel ik my dikwyls reeds uw vrouw te zyn, en spring over een vak van tien en meer jaren heen; zit als een moedertje een kousje te breien... Karel, lach niet! ik fchaam my byna u alles te vertellen! — Mynekinderen spelen en huppelen om my heen; daar heb ik myn kleine Karel, een Wilhel- mientje, een Amaliaatje! voor dien maak ik een ftokpaard- je, voor de ander een pop! blyft gy dan lang weg, dan vragen de kleinen my; zou vader niet haast t'huis komen? ja! kinderen! fpoedig, en troost my zelve, ter- wyl ik de kleinen fchyn te troosten! .. zo gy dan, buiten myn verwachting, al te lang uitblyft, ó dan word ik treutig, ... dan verbeeld ik my dat u een ongeluk is overgekomen, ja zelfs dat gy dood zyt...

SIKNIG.

Hou op, myn lief! hou op.., Kom, wy zullen naar uw' vader gaan.

WILHELMINE.

Neen! gy zult hier blyven, om uw' Anton af te wachten.

SIK.

SIKNIG.

Ik wil u verzellen.

WILHELMINE.

Zo gy my lief hebt, blyf dan hier. Ik ben u dit bewys van myn vertrouwen verschuldigd, en gy moet my hierin genoeg geven.

SIKNIG.

Myn eer vordert...

WILHELMINE.

De eer komt hier niet te pas, maar de liefde. Ik heb u beledigd, en geen voldoening kan heden plaats hebben, dan u alleen te laten.

SIKNIG.

Maar gy zoud daarna kunnen denken...

WILHELMINE.

Denken? denkt gy dan dat ik my van uwe zyde zou wegrukken, als ik in staat ware van u te verdenken?.. Verschoon toch myne wilde, myne verwarde taal... Ik durf die snaar niet weder roeren, of ik voel eene trilling in myne nerven, in myne harsfens, en ik zou weder ylhoofdig worden, intusfchen goeden avond!.. wy zien elkander nog weder.

SIKNIG.

Voorzeker! als gij niet slapen gaat.

WILHELMINE.

Ik slapen! deze nacht slaap ik voorzeker niet, van droelheid slaap ik niet, wanneer gy een weigerend antwoord ontfangt... Van blydschap niet, als onze wenschen vervuld worden. Goede nacht, Karel! zo ik u
één.

Eénmaal bezit, dan wil ik u bewaken, ik zal aan u hangen als een klits, en wil wel eens zien wie my van u zal losrukken.

V Y F D E T O O N E E L.

S I K N I G.

Neen, zonder haar is voor my het leven niets... het moet veranderen, of ik sta op't punt!.. (*daar word geklopt.*) Kom binnen.

Z E S D E T O O N E E L.

S I K N I G , E E N M E I S J E .

H E T M E I S J E .

Heb ik de eer met den Heer Siknig te spreken?

S I K N I G .

Ja, wat gelieft u?

H E T M E I S J E .

Ik heb slechts iets overtegeven. (*Zy geeft hem een Brief.*)

S I K N I G .

Aan my? van wien?... zo ik my niet bedrieg, waart gy zo even ook hier?

H E T M E I S J E .

Ja, maar ik had een streng bevel u gantsch alleen den brief te overhandigen, daarom heb ik gewacht tot die Juffer vertrokken was.

B

S I K

SIKNIG.

Maar van wien?

HET MEISJE.

Dat zal de inhoud u doen zien.

SIKNIG.

Moet 'er antwoord op wezen?

HET MEISJE.

Neen. Uw dienaressé, mynheer!

ZEVENDE TOONEEL.

SIKNIG, *het opschrift en zegel beziende.*

„ Aan den Heer Karel Siknig. ” — De hand van een vrouw!... zou Wilhelmine my willen beproeven? zou zy... en strak speelde zy de onnozele by de verschynig van het meisje! neen, zy weet niets van dezen brief! — maar ik had hem niet behooren aantemen... *(hy opent den Brief en staat verbaasd, dien inziende.)* een, twee, drie, vier, vyf... ieder van duizend!... vyfduizend Guldens in Bankpapier! onmogelyk! en inderdaad aan my? *(hy beziet nog eens het opschrift)* dit is zekerlyk een mislag!.. ha! hier is toch ook een Brief, *(hy leest.)* „ Toen, door een aller on-

„ verwachtst toeval, de geliefdste van myn hart my ont-

„ rukt wierd, toen ik my van hem scheuren moest,

„ in de onzekerheid of ik hem ooit zoude weder zien,

„ toen beloofde ik, in de grootheid myner smarte, een

„ paar hopeloze gelieven gelukkig te maken, wanneer

„ hy

hy weder de myne zoude worden, en ik in zyne ar-
men, als vrouw, myne dagen kon doorbrengen. De
Hemel heeft myn wensch, — mischien om de be-
lofte wille, verhoord; ik haaste my deze belofte
te vervullen. Door een gelukkig toeval vernam ik
heden, dat gy de schoone Wilhelmine Lezer vurig
beminde, en dat gy van dit goede meisje op het tee-
derste wierd bemind; uwe vereniging word zo ik ho-
re, door niets verhinderd, dan dat gy vier duizend
Guldens voor gevorderden borgtogt nodig had, om
het nu toegelegde ampt te aanvaarden; en uw vrouw
eerlyk te onderhouden. Gy hebt waarfchynlyk geen
hoop deze fom van uwe vrienden te bekomen, en
zyt deswegens in gevaar ampt en meisje te verliezen.
Hier zyn de vierduizeid Guldens voor den Borgtogt
en tevens duizend Guldens tot verdere noodwendig-
heden... onderneem niet om my daarvoor te bedan-
ken; ik vervul myne belofte, en ben u veel meer
dank fchuldig, naardien ik myne belofte zo fchoon
kan voldoen. Gy kent de waereld, en weet dat zy
zelfs in de fchuldellooste bedryven gewoon is erg-
denkend te wezen. Gy zult dus uwe dankbaarheid
die gy my waant fchuldig te zyn, volledig voldoen;
wanneer gy dit alles, zelfs uw lief meisje, verzwylt,
en aan allen zegt, dat gy dat geld van uwe vrienden
bekomen hebt; ik bid u, ik smeek u daarom! het
zou mooglyk kunnen zyn dat de omftandigheden,
die ik nodig achte u mede te deelen, my by eenige

„ perſoonen bekend zouden maken, en dit wilde ik niet
 „ om alles wat in de waereld is. Myn beminde is ten
 „ hoogſte achterdenkend, ongegronde minneyverrukke
 „ my reeds eens van hem af, en uwe te groote open-
 „ hartigheid zou my op nieuw ongelukkig kunnen
 „ maaken. Dus, zo gy myn geſchenk op prys ſtelt,
 „ zo gy waarlyk dankbaar wilt zyn, zo verbrand dezen
 „ brief, en doe geen onderzoek naar myn naam, of my-
 „ ne wooning; ik reize morgen vroeg myn geliefden te
 „ gemoet, en zal niet weder in de ſtad keeren, dan na
 „ eenige maanden.” — Goede Hemel! zou dit
 waarheid zyn! ik zou dan zo gelukkig worden! ik had
 een ampt! ik kan... ik mag Wilhelminatrouwen! Ede-
 le grootmoedige ziel! God vergelde het u! ik kan dit
 niet. Gy deed een groote daad, gy hebt twee men-
 ſchen onuitspreeklyk gelukkig gemaakt! wees het
 dubbel in de armen van uw minnaar. Gy verdient
 een heilryk lot!.. ja, ik zal getrouw volbrengen, wat
 gy begeert: uw brief hoe onſchatbaar voor my, zy ver-
 nietigd, (*hy verbrand het papier.*) Gy hebt gelyk, he-
 vige Liefde is achterdochtig; dit bewees my Wilhelmi-
 ne. Wanneer uw geliefde ook zo bevallyghoofdig is,
 dan moet ik vooral het diepſte ſtilzwygen bewaren!
 wee my, zo ik ſlechts een uwer dagen vergiftigde!
 zwygen wil ik tegen al wat leeft, zelfs tegen myn Wil-
 helmine... myn oom zal my dat geld gezonden hebben.

A G T S T E T O O N E E L,

S I K N I G , A N T O N .

A N T O N .

Eindelyk is de post aangekomen, ik moest bidden en smeeken dat men het Paket nog opende en den brief gaf, hy is dikker als gewoonlyk; God geevedat den inhoud troostlyk zy! (*hy geeft hem den brief.*)

S I K N I G .

Ik dank u! ik hoop! ik hoop! vlieg schielyk naar Lezer, en zie of zy nog op zyn.

A N T O N .

Wilt gy vooraf niet lezen, op dat ik de brenger van een goede boodschap zyn moge?

S I K N I G .

Dit wil ik liefst zelfs zyn, goede Anton!

A N T O N .

Dat wil ik wel gelooven; maar ik en myns gelyken hebben ook gevoel, ik ben een arme drommel, maar ik gaf'er gaarn drie dukaten om, als ik slechts mogt zien, hoe de goede juffer Wilhelmine zich zou verheugen, hoe zy u om den hals zou vallen; hoe... lieve Hemel! het moet toch verwonderlyk schoon zyn, die echte, echte waare liefde! was ik ook maar zo gelukkig dat ik zulk een meisje had...

S I K N I G .

Dat wensch ik u van herten; maar ga nu!

ANTON.

Ik heb ook zo iets op 't spoor...

SIKNIG.

Op een anderen tyd, Anton, ga!

ANTON.

Maar, als Juffer Wilhelmine my nu eens vraagt, wat in den brief staat?

SIKNIG.

Zeg dan maar dat gy het niet weet.

ANTON.

Goed! maar...

SIKNIG.

Nog beter, zeg niets van den brief, maar zie of ze nog op zyn.

ANTON, *in het heen gaan.*

Dat zal my zwaar vallen.

N E G E N D E T O O N E E L.

SIKNIG.

Als myn oom my nu het geld zend, dan zend ik het hem terug. . . (*hy opent den brief en leest.*) Vier bloedzydevol verontschuldigen, en eindelyk niets. . . hoe ongelukkig had gy my, eenige oogenblikken geleden, gemaakt! hoe onverschillig zyt gy my thans! doch gy zyt my nog tot iets goed, tot volvoering van myne schuldelooze Leugen, (*hy legt de Bankpapieren in den brief en steekt die in zyn zak*), maar zo zy den brief eens verlang-

langden te lezen!.. zo nieuwsgierig zyn zy niet. (*zyn hoed en stok nemende.*) Ik moet naar haar toe, ik kan myn blydschap niet langer alleen genieten. O God, o God! Wilhelmine de myne, de myne! (*hy wil vertrekken maar blyft staan*) Maar Bankpapieren van hier, kan ik niet wel van Kassel ontfangen?... wat maakt één enkele leugen niet al verlegenheid .. (*hy bedenkt zich.*) Myn oom heeft my een wisfel overgemaakt, waarvoor ik morgen geld ontfange, willen zy hem zien, dan heb ik hem t'huis vergeten, dat kan gaan. (*Hy wil vertrekken.*)

T I E N D E T O O N E E L.

SIKNIG, DE MAJOOR LEZER.

DE MAJOOR.

Goeden avond, Siknig, goeden avond! is de Post aangekomen?

SIKNIG.

Ja!

DE MAJOOR.

En een Brief ontfangen?

SIKNIG.

Ja, ontfangen.

DE MAJOOR.

En?... ik zie 't aan uw neus! Neen, brave jonge! gy kunt uw blydschap niet verbergen?... niet waar, gy hebt Geld ontfangen?

S I K N I G.

Ja, ja! ó, ik ben gelukkig! myn oom heeft my een wissel van vyf duizend gulden gezonden, vier duizend voor den Borgtocht en duizend voor verdere benodigdheden, ik wilde naar u toe gaan, om myne blydschap met Wilhelmine en u allen te deelen.

D E M A J O O R.

Nu dan, klaar is alles! klaar is alles! dat doet my in de ziel goed! zie, jonge liefst gedurende myn geheele leven heeft het my nooit gespeten, dat ik niet spaarzaam was, dat ik altyd, jaar in jaar uit, alles schoon opmaakte; maar nu heeft het my leed gedaan, ik wilde u zo gaarne gelukkig zien, en wist niet hoe ik dit zoude aanleggen. Zo uw oom u niet geholpen had, ik ware, God weet het! by al de Jooden rond geloopen, en had hen gaarne de helft van myn Tractement verpand, om u met de andere helft gelukkig te maaken.

S I K N I G.

Hartelyk dank voor uw goeden wil! maar lieve Major! willen wy niet naar Wilhelmine gaan? zij weet nog niets...

D E M A J O O R.

Terstond, terstond! ik wil maar een weinig uitrusten; daar moet ik by wezen! ik moet toezien! ha, also morgen, op den negenentagtigsten verjaardag van den ouden overgrootvader, word de bruiloft zyner kleinkinderen gevierd! ha, dat zal my eerst een feest zyn!

S I K

S I K N I G.

Morgen, myn bruiloft! lieve majoor!

D E M A J O O R.

Ja, ja, uw bruiloft! daar zal geen mensch my van afbrengen, uw patent als stads ontfanger is ook al gereed, daarin staat duidelyk geschreven, dat gy terstond by de uittelling van vier duizend Guldens uw ampt kunt aanvaarden, ik heb den Minister zo lang geplaagd tot dat hy my de papieren gaf; ik heb die zo even aan Wilhelmine gegeven; zy leest en herleest, en laat meenig traan daarop vallen.

S I K N I G.

O beste Majoor! spoedig dan, spoedig! Wilhelmine schreit!

D E M A J O O R.

Ten eerste, maar verheug u vooraf, morgen, jonge lief! morgen is de bruiloft.

S I K N I G.

Zo ik myn wensch kan verkrygen, dan nog heden; maar morgen is het niet wel mooglyk.

D E M A J O O R.

Niet! laat my daar voor zorgen, zo iets te beschikken valt, of in den haak te brengen, zo zend maar om den ouden Majoor! ik ga niet van de plaats voor ik alles heb verkreegen wat ik wil. Ware ik niet hier geweest dan zoud gy ten minste nog agt dagen op uw aanstelling moeten wachten. Morgen voor agt uur moet uw trouwverlof op de Tafel leggen, ja, al moest ik zelfs

hier om by den Vorst gaan; maar dat is niet nodig, om den ouden man op zyn geboortedag het vermaak te geven, zou men voorzeker de omftandigheden verkorten; verlaat u op my, het gaat!... het is alles in orde.

ELFDE TOONEEL.

DE VOORIGEN, WILHELMINE.

WILHELMINE, *buiten adem.*

Anton zeide my — dat gy een brief van uw oom ontfangen hebt! ik vloog fchielyk hier naar toe... om te hooren...

DE MAJOOR.

„Of ik een Bruid ben?“ niet waar? (*tegen Sikkig.*)
Stil, geen woord! (*tot Wilhelmine.*) Kom hier, Wimpje, kom hier! zie me eens aan, lach eens beter... sterker! verheug u, gy zyt de Bruid!

WILHELMINE.

Karel, is het waar? durf ik het geloven?

SIKNIG.

Gy moogt, gy kunt!... myn oom heeft my gelukkig gemaakt.

DE MAJOOR.

Heeft geld gezonden; morgen is de Bruiloft.

WILHELMINE.

O Karel! is het waar, is het mooglyk? (*zy valt hem om den hals.*) Maar gy verheugt u niet! is het wel waar?

SIK-

S I K N I G.

Waar? bedrog ware hier verschriklyk!... maar myn blydschap is te groot; ik weet geen woorden...

W I L H E L M I N E.

Is het beter met my gelegen? *(zy omarmen elkander.)*

D E M A J O O R.

Daar hebben wy 't nu! ik heb 't wel gedacht, dat als zy by elkander kwamen, 'er geen verstandig woord meer zou te spreken zyn.

W I L H E L M I N E, *(valt den Majoör op den hals.)*

Ach! lieve oud oom! gy hebt zo dikwyls myne tranen gezien; zo dikwyls gedeeld in myne zorgen; gy hebt my zo dikwyls met medelyden getroost; neem nu ook deel aan myne blydschap.

D E M A J O O R.

Als of ik dit niet reeds deed? O ik verheug my hartlyk! Ik — ik — ga van myn lyf, kleine vleister! ik ge-oof gy zoud my zo week maken als een kind! reeds tranen myn de oogen als een wyf! 'er hapt weinig aan, of ik zet 'er my toe om een deuntje te huilen.

S I K N I G.

Dit is een bewys van uw voortreffelyk hart.

D E M A J O O R.

Een schoon soort van een hart voor een soldaat! de duivel ook! ik heb wel andere tooneelen zonder aandoening bygewoond! die oude Filosoof had gelyk: leed en schrik, zeide hy, sluiten het hart, maar de blydschap opent het, en maakt den man tot een kind.

H a 3

Ha, ha, ha! het is my zo wonderlyk? ik durf u niet aanzien, of de tranen staan my in de oogen!.. maar omhelst elkander, kuscht zo veel gy wilt, ik wil hetaanzien, al zou ik luidkeels weenen!.. Het is my by dit gevoel zo wel, zo, zo... nu toe, nu toe! een liefbeminnelek meisje is toch een schoone vertooning! Die geen vrouw neemt, moet veel, ja wel veel genoeg ontberen.

SIKNIG.

Volg ons na!

DE MAJOR.

Gehoorzame dienaar! die raad komt te laat, ik heb een fraaije spiegel t'huis, die my alle dagen zegt, dat ik rimpels en gryze hairen heb, ik wil toezien, en daarby denken: oude gek! gy had het ook zo goed kunnen hebben!

SIKNIG, tot *Wilhelmine*.

Weet gy, dat oom wil, dat wy morgen onze bruiloft zullen vieren?

WILHELMINE, *staat hem zagt op den mond.*

Spotter!

DE MAJOR.

Neen, neen! dit is geen spot! het is myn waren ernst; morgen ochtend om agt uur, zoals ik gezegd heb, legt de toestemming op de tafel, dan gaan wy alle by de oude-
 leri, wenschen hen geluk, en stellen als bruid en bruidegom u aan hen voor: dat zal vreugd over vreugde zyn! dan begint de optogt naar de kerk, ik als bezorger

van

van 't gantsche feest, voer den hoop aan, Trompetten, Pauken vooruit! Na my volgt de overgrootvader en de overgrootmoeder, dan uw vader;... waarom heeft hy zyn ouderen en uw moeder laten sterven? dan komt het verliefde paar en dan volgt kredi en plebi, totinslag en scheering achter aan!... als dan oud en jong onder elkander loopt, te samen dringt, gaapt en over dit zeldzame feest juicht, dan marcheer ik immer vooruit, en zeg by my zelven (*heen en weder marcheerende*) dit feest heeft de oude Majoor u bezorgd! (*by iedere flap een woord*) de oude Majoor... heeft het gedaan... del.. heeft... gedaan!... heeft gedaan!...

SIKNIG.

Die lieve goede man!

WILHELMINE.

ó! Gun hem deze aartige gril, ik weet by ondervinding, hoe gelukkig die ons maakt.

T W A A L F D E T O O N E E L.

DE VORIGEN, ANTON.

ANTON, tegen *Siknig*.

Mynheer Lezer laat u zyn compliment maaken, en u verzoeken...

DE MAJOOR.

By hem te komen? niet waar? hy zal gaarn den inhoud van den brief weten; op 't oogenblik zal hy die

wee.

weeten! Allons, marsch! naar hem toe!... Die brave vader verdient het! gy moet hem van die blydschap niet langer beroven.

SIKNIG.

Ja, kom, Wilhelmine, kom! naar hem toe, naar hem toe.

WILHELMINE.

Ô, Dat zal een vreugde, dat zal een blydschap voor hem zyn!

D E R T I E N D E T O O N E E L.

DE MAJOOR, ANTON.

ANTON, *de Majoor naloopende.*

Heer overste wachtmeester!

DE MAJOOR.

Wat wilt gy?

ANTON.

Het is waar, ik ben slechts een knecht.

DE MAJOOR.

Verder!

ANTON.

Ik heb liefde voor myn heer! ik heb een hart dat in zyn lot deelt; dat zich gaarn verheugen zou, zo ik slechts zeker wist!.. zoud gy my niet kunnen zeggen?.. het is, God weet het! geen nieuwsgierigheid!.. zeg my, durf ik my verheugen? — heeft zyn oom geld gezonden?

DE MAJOR.

Hy heeft het gezonden!

ANTON, *uitgelaten van blydschap.*

Hy... heeft het gezonden?

DE MAJOR.

Ja, brave jonge! lach nu! Verheug u, hy heeft het gezonden, morgen... lach nog eens van gantscher harten! — morgen is de bruiloft!

ANTON.

Bruiloft! ojé, als dat zo is! ojé! ojé!

DE MAJOR.

Ojé, ojé, het is mooglyk! en om dat gy zo braaf zyt, en uw heer zo lief hebt, zo zult gy ook deel aan het feest hebben, dat ik bezorgd heb! gy zult by den optogt naar de kerk achter het paar gaan, en de trouwringen en kransen op een schotel nadragen, en als gy dan, in de volheid van uw hart, een paar tranen daar op laat druppelen, zo zullen zy in de krans heerlyker blinken dan diamanten! want, brave Anton! dit zyn kleinodiën die geen monarch met geld koopen kan, die hy, gelyk aan den minsten zyner onderdanen, alleen verwerven kan door brave daden, schik u op, jonge! sryk u uit. (*deftig.*) Morgen om negen uren begint de optogt.

VEERTIENDE TOONEEL.

ANTON, *daarna* LYSJE.ANTON, *loopt door de kamer en schikt alles in orde.*

Ojé, ojé; nog eens ojé! Ô lieve, lieve Hemel! ik weet byna niet, wat ik van blydschap doe, hoe ik het met my zelven stellen zal, myn Heer is gelukkig, hy is gelukkig! en de goede Juffer Wilhelmine ook, myn heer Lezer is ook gelukkig en de oude Heer, en de oude Mevrouw, allen zyn ze gelukkig!.. en .. en! Bruiloft! ik de kransfen dragen! hemel! ik ben dronken van blydschap! Dat is een paar! zulk een vrouw! die beminnen, die zo verliefd kyken, die lachen kan dat het door merg en beenen dringt! ojé! ojé! als ik ook zulk een vrouw kreeg, ik stierf van blydschap!

LYSJE, *gluurt door de deur.*

Mynheer Anton! mynheer Anton!

ANTON, *omziende.*

Wat is 't?

LYSJE, *binnen komende.*

Is myn Juffer niet hier?

ANTON.

Neen, neen, reeds weg! maar morgen, Lysje, morgen!

LYSJE.

Weet gy niet, wat de oom geschreven heeft?

AN-

ANTON.

Wel ja, ikt ik weet alles! zyn oom, ... oje! oje!
zyn oom, dat moet een man wezen, zo als 'er maar
weinig in de waereld zyn!

LYSJE

Heeft hy dan geld gezonden?

ANTON.

Geld! geld! baar geld! maar morgen, Lysje! mor-
gen! oje! oje! en nog eens oje!

LYSJE.

Wat is 't morgen?

ANTON.

Morgen! ó goede Hemel! morgen! om negen uur,
denk eens, om negen uur reeds!..

LYSJE.

Nu, wat dan?

ANTON.

Wacht maar! wacht! morgen dan... dan... ik ben
uitgelaten van vreugde, als ik 'er slechts aan denk!
morgen om negen uur trouwen zy.

LYSJE.

Trouwen? — hy is gek van blydschap!

ANTON.

Neen, neen! de Majoor heeft het my gezegd... en
ik.. verbeeld u eens!.. oje! oje! ik zal achter, recht
achter het paar gaan, en op een groote schotel de krans-
fen en ringen dragen, en daarna moet ik daarby gedu-
rig huilen.

C

. LYSJE .

LYSJE.

Dat zal een treurige bruiloft zyn.

ANTON.

Ja, dat spreekt van zelfs: myne tranen zyn kleindien, die geen monarch in de waereld bezit! ja, ja, lach maar, het is daarom waarheid, de majoor heeft het gezegd.

LYSJE.

Gekscheren ter zyde, Anton! morgen, reeds Bruiloft?

ANTON.

Ja, morgen, zo waar ik een eerlyke kaerel ben!

LYSJE.

Dat is byna niet mooglyk, want de geboden zyn nog niet gegaan?

ANTON.

Mooglyk, of niet! de geboden gegaan, of niet! morgen is 't bruiloft, en ik draag de kransen, en huil daarop.

LYSJE.

Mogt het waar zyn!

ANTON.

Waar! waar! daarop kunt gy u verlaten.

LYSJE.

Ja; door den verlofbrief is alles mooglyk. Nu ik verheug my van harten! Maar, lieve Anton! kunt gy u nog herinneren, wat voor eenigen tyd, de heer Sigmund en juffer Wilhelmine onder het wandelen tot ons zeiden?

AN.

ANTON.

Zeiden? wat zeiden zy dan?

LYSJE.

Dat weet gy niet meer? ik weet het nog zeer wel; zo wy gelukkig worden, zo zult gy het ook zyn! ja, voegde Juffer Wilhelmine daarby, dat zult gy zeker zyn!..

ANTON.

Ja, ja, dat is waar, dat hebben zy gezegd, maar...

LYSJE.

Maar? maar?

ANTON.

Ja, maar! ik weet niet, of wy met elkander gelukkig zyn zouden.

LYSJE.

Niet, Anton? bemin ik u niet van gantscherharten?

ANTON.

Dat is waar, gy bemint my, maar niet... niet zo, zo als ik wel bemind wilde zyn, niet zo als Juffer Wilhelmine mynheer bemint.

LYSJE.

Wat zegt gy?

ANTON.

Gy zyt zo, zo... koud, gy kunt u waarlyk niet eens van harte verheugen; gy meent het wel goed met my, maar gy bemint my zo innerlyk niet, zo..zo..ik kan my zo niet uitdrukken, maar ik weet wel hoe

36 DE GEVOLGEN VANEENEENIGE LEUGEN,

ik het meen, het laat zich zo niet zeggen, maar wel gevoelen.

LYSJE.

Ik versta u niet.

ANTON.

Dat kan wel: zie my, by voorbeeld, eens aan, zo als Juffer Wilhelmine altyd mynheer aanziet, weer gy, zo als zy onlangs, met de hand in elkander, onder de Lindeboomen zaten, en een uur lang elkander aanzagen, zonder een woord te spreken!... zie my slechts één minuut zo aan?

LYSJE.

O, dat kan ik ook!

ANTON.

Ja, kunt gy dat?

LYSJE.

Terstond zult gy't zien, maar wy moeten gaan zitten.

ANTON.

Recht zo, zitten moeten wy! *(zy gaan by elkander zitten.)*

LYSJE.

Nu, geef my uw hand?

ANTON.

Daar is zy.

LYSJE, *ziet hem schalkachtig en met verliede oogen aan.*

Is het zo goed?

AN-

ANTON.

Neen! neen! ik voel 'er niets van.

LYSJE.

Nu wacht wat, het zal wel komen. (*Zy ziet hem teder aan, neemt van tyd tot tyd zyn hand en drukt die aan haar hart.*)

ANTON, *ziet haar in 't eerst onverschillig aan, schynt meer en meer gevoelig, en begint te lagchen.*

He, he! (*stille*) he, he, he! (*stille*) oje! oje! (*stille*) hou op! hou op! ja, ja gy kunt het! gy kunt het ook, drommelsche Hex! gy!

LYSJE.

Ziet gy? ziet gy nu?

ANTON.

Ja, ja! gy hebt het getroffen! zo moet gy my altyd aanzien, als wy getrouwd zyn. Nu nog eene vraag: kunt gy my ook zo te gemoet loopen, my ook zo teder ontfangen, als Joffer Wilhelmine myn Heer ontfangt, als hy lang is uitgebleven, en eindelyk weder komt?

LYSJE.

Dat kan ik ook!

ANTON.

Dat zullen wy proberen: ga daar aan de Tafel zitten, nu zal ik doen, of ik in kom.

LYSJE.

Is goed! (*zy gaat zitten*) gy moet daarin gaan.

(zy wylt naar de linker zydeur,) opdat ik u ten eerften zien kan.

ANTON.

Goed, goed! (hy vertrekt.)

LYSJE, zit met haar arm onder het hoofd, en zieet zeer bedroefd.

VYFTIENDE TOONEEL.

DE VOORIGEN, SIKNIG, DE MAJOOR.

LYSJE, iemand horende inkomen, springt, in de meening dat het Anton is, fchielyk op, en vliegt Siknig om den hals.

o My Anton! myn Anton!

ANTON, springt uit het Kabinet en omarmt in dien zelfden waan den Majoor.

o Myn Lysje! myn Lysje! nu heb ik u weder!

SIKNIG.

Wat is dat? wat moet dat?

DE MAJOOR.

Kaerel! zyt gy gek?

ANTON } treden beschaamd terug.
LYSJE }

DE MAJOOR.

Wat moet dit beduiden?

LYSJE.

Wy... wy wilden maar eens zien...

ANTON.

Wy... wy wilden ons een weinig vrolyk maken.

DE MAJOR.

En in die haast ziet gy my voor Lysje aan? waarachtig, daar hoort verduiveld veel verbeelding toe! ondertusschen vrolyk vrolyk zult gy zyn, kinderen! maar voor heden *puñum satis!* Morgen, Anton, morgen zal ons geen bank, geen tafel te hoog zyn! maar om vrolyk te zyn moet men recht uitgeslapen hebben; om die reden beveel ik uw Heer heden aan uw zorg, en stel u by hem als zyn schildwacht: gy zult hem niet meer laten uitgaan, behoorlyk helpen uitkleden, en naar bed brengen. Hebt gy my verstaan?

ANTON.

Zeer wel, Mynheer!

DE MAJOR.

Neen! neen! in ernst, lieve Sikkig! gy moet gaan slapen! zo ik 'er niet was, dan hokte gy zeker de geheele nacht by elkander; en morgen, als alles vrolyk en oppgeruimd moet wezen, dan kost gy allen uw oogen niet open houden. Niet waar, jonge lief! gy gaat naar bed?

SIKNIG.

Als ik maar slapen kan?

DE MAJOR.

Zo gy niet kunt slapen, doe als of gy slaapt! want men rust toch uit: morgen zult gy my niet eerder weder zien dan met de toestemming in myn zak: zo ik niet vroeg genoeg kom, dan kunt gy maar vooruit gaan, om

de oude luiden geluk te wenschen, maar spreek geen woord van de bruiloft, voor dat ik kom! Ik wil voor myn moeite ook beloond zyn, en deel nemen in de blydschap van de ouden. Goedenacht, jonge lief! heden nog, denk daarom, heden nog alleen, maar morgen in hare armen! (*tegen Lysje.*) Gy zyt hier van geen nut, marsch, voeruit! Anton, gy weet uw order!

ZESTIENDE TOONEEL.

SIKNIG, ANTON.

ANTON, *met een slaaprok en pantoffels.*

Belieft gy mynheer?...

SIKNIG.

Neen, neen! ik kan niet slapen.

ANTON.

Dat wil ik wel geloven, 't gaat my ook zo, ik weet van blydschap niet wat ik doen zal. Myn lieve mynheer Siknig! duizend zegeningen en geluk, duizend...

SIKNIG.

Genoeg, lieve Anton! genoeg! (*ter zyde.*) ô, dit bruischend gevoel der vreugde, der blydschap! deze brandende begeerte, daaraan te denken is zwaar uit te houden. Zy is na de myne! nu zeker de myne! een der bevalligheden, een Engel! en nog meer dan dit, en toch de myne! Ik zou slapen! slapen? hoe zoude ik dit kunnen? Is myn kamer zelf

my niet te eng? in myn bed zou ik verstikken! ik gelukkig, bezorgd, en zy de myne!.. Hoe beefden myne leden, toen de goede oude man onze handen te famen voegde, en met een schitterend gevoel tot my zeide: myne dochter is de uwe!... en dit alles door u, edele onbekende! door u, die niet eenmaal dank verlangt, waarvan myn hart zo vol is!.. ó kon ik u slechts danken, alleen met myne wenken en door gebaarden doen weten, hoe onuitspreeklyk gelukkig gy my, myne Wilhelmine en haar ganfche familie gemaakt hebt! Alles verheugt zich, alles juicht, en gy wilt geen getuige van die blydfchap zyn?.. gy moet altyd weldaden gedaan en nooit ontfangen hebben, anders zoud gy voelen hoe finartelyk het is, dankbaar te willen zyn, en het niet te kunnen. (*na eenig ftilzwygen*) Zy fchryft my, morgen vroeg af te reizen!.. dan ware het toch mooglyk te ontdekken wie zy is! dan ware het toch mooglyk haar in 't voorby ryden ten minfte door een ftom compliment blyk van dank te geven. Hoe dit best gedaan?.. een kleinigheid: ik heb slechts aan alle poorten te vragen, wie het openen befteld heeft, en dan verneem ik alles! rang, naam; ten minfte ik weet dan voor wie ik kan bidden! zo gaat het! zo gaat het!

ANTON.

Myn lieve mynheer Sikkig! gy wilt dan niet te bed gaan?

SIKKNIG.

Neen! ik ga in de open lucht, ik wil wandelen,
 hier,

hier, of daar naar toe! gy, ga naar bed en slaap voor my,
tegen den morgen kom ik t'huis.

ANTON.

Zo het u gevalt, dan zal ik mede gaan? ik kan even
zo min slapen dan gy.

SIRNIG.

Gy moet hier blyven: Lezer zou nog eens kunnen
hier zenden, zeg dan dat ik slaap.

ANTON.

Zeer wel.

SIRNIG.

Verstaat gy my? niemand moet weten dat ik uitge-
gaan ben.

ANTON.

Wees niet bezorgd, mynheer!

SIRNIG, *ter zyde.*

Danken! danken wil ik, dan zal ik beter zyn, ten
minste ligter.

ANTON, *leid hem met de kaars aan de deur.*

Einde van het eerste Bedryf.

TWEDE BEDRYF.

*Het Tooneel verbeeld een burgerlyke kamer, met
verscheidene deuren.*

EERSTE TOONEEL.

De Koopman LEZER, Mevrouw VAN KLEM,
WILHELMINE, SIKNIG, Kadet LEZER en KA-
REL, komen in door de groote deur; allen zyn ze
fierlyk gekleed, Mevr. v. Klem alleen is
nachtgewaad.

Koopm. LEZER, die Mevrouw v. Klem binnen leid.

Ik kan u myn blydschap niet genoeg uitdrukken, lieve
zuster! door u hier te zien! ik ben verzekerd, dat het
de goede oude luiden nog meer zal verheugen, wan-
neer zy ons zo allen om zich verzameld zien.

Mevr. v. KLEM.

Deswegens, en voornamentlyk om myn kleinen Karel
nantebieden, deze reden scheen my toereikende genoeg
om zo vroeg opteslaan.

Koopm. LEZER.

Is de Majoor reeds by u geweest?

Mevr. v. KLEM.

Ja, voorzeker! verbeeld u eens, om vyf uur klopte die
ruwe man reeds aan myn slaapkamer; eindelyk deed de
meid hem open, en op 't oogenblik moest ik hem voor
myn bed laten komen. gy kunt denken hoe of ik ge-
schrikt was, wat ik al verwachtte, ik dacht wonderen

te zullen horen; en vernam niets dan daaglyksche gebeurtenissen. Mynheer Sikkig! Juffer Wilhelmine! ik wensch u geluk!

SIKKIG.

Wy danken u eerbiedig, en zouden, volgens onzen plicht, onze opwachting reeds gemaakt hebben, zo wy hadden kunnen vermoeden, dat uwe genade heden zo vroeg zoude opstaan.

MEVR. v. KLEM.

Gy zyt reeds verontschuldigd; wanneer men zyne verpligting erkent, zyne mislagen inziet, zo volgt by my, zonder bedenken, terstond verschoning!

KOOPM. LEZER.

Lieve zuster! laten wy den tyd niet verspillen: de ouden luiden konden komen, en ons overvallen, plaatst u allen naar rang en ouderdom (*hy schikt hen allen op den achtergrond in orde*), het heeft reeds agt uur geslagen, langer slapen zy doorgaans niet (*Hy neemt Mevrouw van Klem by de hand.*) Zuster! gy plaatst u nevens my, en ik, als de oudste, vooraan.

MEVR. v. KLEM, *haar hand los rukkende.*

Gy wilt toch niet dat ik my met u in één rei zal stellen, en zo daarstaan als een Boerenwyf, die den gestrengen Heer opperamptman in de *antichambre* afwacht! (*zy zet zich vooraan op een stoel.*)

KOOPM. LEZER.

Zo als het u behaagt, zuster! zo als het u behaagt, maar heden moeten wy niet twisten; ik verbeelde my dat
het

het de oude luiden meer verheugen zou als zy alle hunne nakomelingen, met een opslag van een oog, overzien kunnen.

Mevr. v. KLEM.

Dat zullen zy buitendien wel, en weten ieder naar zyne verdienften te eeren: ik ben van de goede oude luiden overtuigd, zy zullen onderscheid weten te maken. tufchen... (*hoestende*) en tufchen...

Koopm. LEZER.

Zeg wat gy wilt, gy zult my heden niet boos maken; als de Majoor maar kwam!

Mevr. v. KLEM.

Waar is hy dan?

Koopm. LEZER.

Hy haalt den Trouwbrief.

Mevr. v. KLEM.

Wat, het verlof om te mogen trouwen? ik bid u broeder! laat deze zotte gedachten varen! ik hield het voor een gekken inval van den Majoor en geloofde het niet... om Godswil! wat zal de waereld hiervan zeggen?

Koopm. LEZER.

Wat zou die dan zeggen?

Mevr. v. KLEM.

Wat? myn Hemel! kunt gy dat niet begrypen? men zal aanmerkingen maken, men zal vragen, ende vraag beantwoorden?

Koopm. LEZER.

En eindelyk zien, dat men te vergeefs gevraagd heeft. Wie kan het alle menschen van pas maken?

Mevr

Mevr. v. KLEM.

Zo de heer Siknig van Adel was, zou ik het myn nog laten wel gevallen; want by deze is het stille trouwen reeds voor lang in de mode; maar by u veronderstelt het altyd een zekere noodzaaklykheid!... maar broeder! als uw Burgerlyke eer u zo onverschillig is, zo spaar my ten minste, en de familie van myn zaligen gemaal.

Koop u. LEZER.

Zo als wy hier gezamentlyk staan, hebben wy u nog geen aasje van uwe eer ontnomen, en door dit huwlyk zult gy zekerlyk geen greintje slechter worden; anders ga naar uw huis, dan hinderen wy elkanderen niet.

Mevr. v. KLEM.

Ik geloof gy meent, gy denkt, gy onderstaat u.

WILHELMINE.

Lieve Vader! genadige Tante! nu, heden! heden!

Mevr. v. KLEM.

Nu, als bruid, moet men u geen verzoek afflaan. (tegen Lezer.) Broeder! ik vergeef het u.

Koop u. LEZER.

Ik u ook, dus heeft onze twist een einde. Ik wil my heden over niets ergeren, Wilhelmine! wees niet bevreesd, ik erger my niet.

Mevr. v. KLEM.

Myntje! kom hier, gy maakt heden een recht vrolyk Bruidsgeziht.

WIL:

WILHELMINE.

Zoude ik niet vrolyk zyn, daar...

Mevr. v. KLEM.

Nu, ja! maar een weinig te vroeg... Gy maakt my nu met geweld oud! — om 's Hemels wille! ik kan het niet begrypen, hoe het mooglyk is dat ik mischien over een jaar oud Tante zal zyn! zulk een vertooning is in de waereld nog niet gezien.

Koopm. LEZER.

Hoe overdreven zyt gy weder. Wel hoe! alles wel ingezien, kost gy, wanneer gy als een meisje van agttien of twintig jaren getrouwd waart, op de natuurlykste wyze grootmoeder zyn, en nu uw kleinkinder n op uw schoot wiegen.

Mevr. v. KLEM.

Wat zegt gy? ik grootmoeder! met dit gelaat, met deze oogen! ik grootmoeder zyn! gy, onnatuurlyke broeder! gy! — gy zyt gek! Ik! eene Dame van myne jaren, grootmoeder!

Koopm. LEZER.

Waarom niet? moet ik het dan bewyzen? Anno 1748, dat getingt uw doopceel, zyt gy geboren!..

Mevr. v. KLEM, *de handen aan de ooren houdend.*

Ik hoor niets! ik hoor niets!

Koopm. LEZER.

Dan horen het anderen. Anno 48 zyt gy geboren. Waart gy nu op uw agttiende jaar getrouwd, en had gy uwe dochter op dezelfde jaren een man gegeven,
dan

dan kost gy nu met een kleinzoon aan de hand wandelen, die zo groot was als uw Karel. De rekening is corect, en het bewys mathematisch; dus valt hieraan niets te wederspreken, en ik ben niet gek.

Mevr. v. KLEM.

Nee! dat is niet uitstaan! dat is niet uithouden! eene Dame zo te *prostituieren*!

Koopm. LEZER.

Speel zo mild niet met uw Dame, of ik begin uw mans geslacht optetellen, en dan zou het erger worden.

Mevr. v. KLEM.

Wat! wilt gy u ook aan dezen vergrypen? was myn man niet van ouden Adel? zyn zyne voorvaderen niet reeds onder *Ferdinand den tweeden* geadeld geworden? kom, Karel, kom! ik moet my voor verdere Burgerlyke *impertinentiën* bewaren. Wy zullen wel eens wederkomen.

WILHELMINE.

Genadige Tante!.. (*zy wenkt Sikkig.*)

SIKNIG.

Ik bid uwe genade te blyven. Wanneer ook de doopceel uw Heer Broeder al zo iets bewyzen konden, zo zouden zy gelogenstraf worden, door uw lief, bloozend en jeugdig aangezigt.

Mevr. v. KLEM.

Zie, zie eens, (*zich omkerende*) *Monfieur Sikkig* kan ook galant worden! Hy heeft voorzeker de waereld
ge-

gezien. Kinderen! u ten gevalle wil ik hier blyven; maar, broeder! geen *impertinentien* meer.

Koopm. LEZER.

Goed zo, ik zal my in acht nemen, wegens de brui-
loft wil ik my in acht nemen. Men moet my, zotten kae-
rel! wat ten goede houden; ik kan niet vleien, den hui-
chelaar uithangen, niet liegen, en dat zyt gy in uwe Dames
waereld gewoon... Gy blyft toch heden by ons en ver-
zeld ons by de plégtigheid?

Mevr. v. KLEM.

Ik? ik? zo iets zult gy van my niet vergen. Denk
aan myn karakter, aan myn stand.

Koopm. LEZER.

Hierby zou ik gelaten blyven?

Mevr. v. KLEM.

En wanneer ik ook u ten gevalle hier al wilde blyven,
ik ben den gantschen dag verzeid: ten negen uuren komt
de Baron tot my; om twee uuren ryde ik met hem naar
Mevrouw de Gemalin van den Hofraad van Alteren,
om daar te *Dineren*; om zes uuren is het *Salet* by
Mevrouw van Albersleven; ik kom heden bezwaarlyk
voor twaalf uuren naar huis.

Koopm. LEZER.

En dit is u — doch ik wil niet twisten... hm, hm...
doe wat gy wilt.

Mevr. v. KLEM.

Onder ons, broeder! gy kunt u tot een nieuwe *gra-
tulatie* bereid houden.

D

Koopm.

Koopm. LEZER.
Eene *gratulatie*, hoe zo?

Mevr. v. KLEM.

Het schynt dat de Hemel my verkoren heeft om uwe familie eer, aanzien en roem toetebrengeu: het is ligt mooglyk dat ik met den Baron een huwyk aanga..

Koopm. LEZER.

De Baron? welke Baron?

Mevr. v. KLEM.

De Baron Wildenhain.

Koopm. LEZER.

Zo! is dat een Baron?

Mevr. v. KLEM.

Welk een vraag!

Koopm. LEZER.

Overtollig is die zeker niet! Men vind hedendaags zo veel graven en baronnen, dat men echt en valsch niet meer onderscheiden kan; en men zich gedurig genoodzaakt vind om te vragen: is hy het waarlyk, of noemt by zich zo? Ieder deugniet, ieder landlooper komt tot ons, geeft zich voor een ongelukkigen graaf of baron uit, en leven ten koste onzer ligtgelovigheid. Die kaerels komen my voor als de muggen, die in koelen regen en schaduwe by hoopen voor den dag komen, en by zonneshyn verdwynen. Lieve Zuster! dit moet u niet boos maken, het is slechts een algemeene aanmerking.

Mevr. v. KLEM.

Monsieur Siknig! gy kent den heer Baron, hy woont
by

by u in huis; zeg zelf, word hy niet daaglyks van den voornaamsten adel bezocht?

S I K N I G.

Ik ben weinig te huis, en moet u oprecht bekennen dat ik'er niet op heb gelet.

Koopm. LEZER.

Neen! neen! eere die eere toekomt! de Heer Baron moet aan het hof en by de ministers veel invloed hebben; want ik zie, lieve Sikkig! nu en dan hem vroeg bezoeken; dan grimmelt het in het voorhuis van dien heer van suplianten: schoenmaker, snyder, galanterie-winkelier, zadelmaker, alles door elkander; allen houden zy een memoriaal in de hand, en wachten op het *Levé* van zyne Hoog-vry heerlyke genade.

Mevr. v. KLEM.

Ha! ha! ha! armhartige spotter! ik weet waar gy heen wilt: zyne wisfels zyn eenigen tyd uitgebleven, heden of morgen zullen die zeker aankomen, en dan zal hy u allen beschamen.

Koopm. LEZER.

Dus morgen! onlangs las ik voor een herberg: *morgen eet hier ieder om niet*; maar die voor alle gasten gewenschte morgen, zal niet ligt verschynen.

Mevr. v. KLEM

Gene verdere spotternyën, bid ik u; ik ken zekere lleden by wien het nog kort geleden hard hield met de betaling.

KOOPM. LEZER.

Deze zekere lieden waren door andere onzekere lieden voor dertig duizend guldens bedrogen; maar zy betaalden ieder eerlyk; zy zyn zekerlyk armer dan te voren, maar zy hebben ook geen penning op hunne concientie, en hopen, door 's Hemels zegen, alles weder te boven te komen. Verstaat gy het, Madame! verstaat gy 't?

MEVR. V. KLEM,

O, volkomen! en ik zal wel haast met betrekking tot den heer baron het zelfde kunnen zeggen.

KOOPM. LEZER.

Nu, dan hoop ik u van harten geluk te wenschen.

T W E E D E T O O N E E L.

DE VOORIGEN, DE MAJOOR.

DE MAJOOR.

Daar ben ik, kinderen! en hyfafa! en heb de party in myn zak... Maar, ik ben warm, verduiveid warm! ik moet zitten.

WILHELMINE, *naar hem toelopende.*

Lieve oom!

SIKNIG.

Beste heer, Majoor!

DE MAJOOR.

Ababa! gy kunt niet wachten! nu, nu! Laat my eerst

eerst adem halen, gy zult terstond geholpen worden.
(Hy haalt papieren uit zyn zak en geeft 'er een aan Sikkig.) Daar, daar! Ten tien uren gaat het op een trouwen.

SIKKIG, *met verrukking.*

Vader! oom! Wilhelmine! ik, ik!... ziet, leest.

WILHELMINE.

Karel! straks, straks voor altyd de myne!

DE MAJoor.

Hoe heerlyk word my dat rennen en draven betaald! hoe goed doet het my, die lieve kinderen twee dagen vroeger gelukkig gemaakt te hebben! Nu, vader! hoe gevoelt gy u? zyt gy ook niet verheugd?

Koopm. LEZER.

Voorzeker, lieve oom, voorzeker! dat zal heden een dag zyn zo als ik nog geen beleefd heb!

DE MAJoor.

Slapen de oude luiden nog?

Koopm. LEZER.

Waarschynlyk, want wy hebben nog geen van hen vernomen.

DE MAJoor.

Dan ben ik dubbel verheugd, dat ik zo ten rechten tyd gekomen ben. Ki deren, kinderen! dat zal een feest zyn!... *(tegen Mevr. v. Klem.)* Ho, nicht! gy ook reeds hier? daar ben ik bly om. Zo dra de gelukwenschjng voorby is, ry dan gezwind naar huis, en

kom u in uwen grootſten glans vertoonen: heden eischt de gelegenheid u in volle ſtatie voor te doen.

Mevr. v. KLEM, *lacht ſpotachtig.*

DE MAJOR.

Ziet, kinderen! het verlof kreeg ik terſtond, maar die verbruide Ceel hier, maakte my gebasjel: eerst moest ik naar den Commisſaris van politie, deze verzond my naar den president, en deze had de handen vol met het onderzoek naar een dieffstal; maar ik drong aan, en verkreeg dit briefje.

KOOPM. LEZER.

Welk briefje?

DE MAJOR.

Ja, vraag maar, vraag maar! dat was een heerlyke, een Goddelyke inval van my! Kinderen! ik ben van daag recht in myn Element, zo dat ik haast springen en dansen zou, als een knaap van zestien jaren! ha, heer Kadet! zyt gy hier ook? Karel, heden zullen wy vrolyk zyn!

KADET.

In dit vooruitzigt verheug ik my, ik wil den gantschen dag en nacht door dansen!

DE MAJOR.

Ik ook! ik ook!

WILHELMINE.

Maar, lieve oom! het briefje?

DE MAJOR.

Ja, het briefje, het briefje! ha! ha! dat zal een gejuich

juich zyn! hoort nu toe! (*hy leest*) „ Van we-
 „ gen de Politie directie word hier mede, wegens by-
 „ zondere aangevoerde, gelukkige omstandigheden van
 „ den heer Stads kasfier Karel Siknig, toegestaan,“ nu
 „ komt het, nu komt het, luistert alle toe! „ toegestaan
 „ zich by zyne aanstaande trouwplegtigheid te mogen
 „ bedienen van Turks muzyk, naar en van de kerk,
 „ langs de straten te marcheeren!

ALLEN.

Met Turks muzyk?

DE MAJOOR.

Ja, ja, met Turks muzyk! 't is reeds besteld, by de
 drie regimenten! dat zal een geraas maken, dat zal
 daveren!

Mevr. v. KLEM.

Met Turks muzyk? ik zink in de aarde van schaam-
 te; ik *retireer* uit de stad en koom in veertien dagen
 niet weder te voorschyn.

KOOPM. LEZER EN WILHELMINE.

Lieve oom! dat zal niet gaan.

WILHELMINE.

De gantsche stad zal te samen lopen.

SIKNIG.

En het gedrang zal te groot worden.

KADET.

Ik zal wel plaats maken.

DE MAJOOR.

Recht zo! gy marcheert vooruit, maakt plaats, en

twintig man van myn Grenadiers zullen genoeg zyn, om u voor al het gedrang te beveiligen, zorgt maar niet; wat ik onderneem, dat voer ik ook uit; Turks muzyk moet vooruit en volgen.

Mevr. v. KLEM.

Maar, oom! bedenk toch...

DE MAJOR.

Wat is daarby te bedenken? zulk een feest komt niet alle dagen: verbeeld u eens, de overgrootvader, de overgrootmoeder nog in leven! en juist op den geboortedag van den eersten, de trouwdag van zyn kleindochter! Als zulk een feest geen Turks muzyk waardig is, zo weet ik waarlyk niet, waartoe de lieve God die dan geschapen heeft.

WILHELMINE.

Maar de menschen...

SIRNIG.

Laat oom begaan, zulk een feest verontschuldigt alles.

DE MAJOR, tegen Mevr. v. Klem.

En gy, nicht! gy moest u daar over niet ophouden: in uw geheelen leeftyd, vind gy zo een brillante gelegenheid niet weder om u voortedoën. Weet gy wat? gy zult met my gaan, ik zal u geleiden.

Mevr. v. KLEM.

Ik, ik medegaan? gy my geleiden? om 's Hemels wil! heeft men ooit iets diergelyks gehoord? ik medegaan? met Turks muzyk voor en achter over de straat?

de Hemel beware my zelfs voor de bloote gedachten !

DE MAJOR.

Ook goed ! blyf dan t'huis ! wy behoeven zulk een voorname Dame niet : wy hebben u daar by niet nodig.

Mevr. v. KLEM.

Ik zoude niet mede gaan, al wilde men my ook geheel Europa schenken ; myn eenigste troost is, dat grootpapa en grootmama hierin niet zullen stemmen.

DE MAJOR, *haar nasprekende.*

Grootpapa en grootmama zullen daar zeker in stemmen.

Koopm. LEZER.

Gewis, gewis ! want alles wel bezien, heeft oom gelyk ; waarom zouden wy de stad niet mogen doen weten dat onze kinderen trouwen ? zyt niet bezorgd, het zal opzien verwekken, maar de menschen zullen wegens dit voorval juichen.

DE MAJOR.

Ja, juichen zullen zy en vrolyk zyn, vivat ! door alle straten roepen ; ik ga vooruit en denk : dat is myn werk ! die vreugd heb ik ulieden bezorgd.

Koopm. LEZER.

St., st., stil, hoort gy niet, daar is beweging in de kamer, de oude luiden komen, zo ras zy gezeten zyn, treden wy toe, de Major vooruit en zo volgt alles naar den ouderdom.

Mevr. v. KLEM.

Verschoon my, myn kleine Karel moet de eerste zyn :

de goede grootpapa weet nog naauwlyks dat hy spreken kan.

DE MAJOR.

Dat zal een blydschap zyn, als hy ziet dat de kleine jonge zyn mond open en toe kan doen.

Mevr. v. KLEM.

Zeker zal het hem meer verheugen dan de bruiloft met de Turksche muzyk.

Koopm. LEZER.

Stil, zy komen! zy komen!

DERDE TOONEEL.

DE VORIGEN, Mynheer en Mevrouw LEZER,
*beide gebukt, maar met levendigheid, Mynh.
 Lezer leid zyn vrouw aan zyn linker arm.*

Mynh. LEZER.

Vrouw! vrouw! wie had ons dat op onze Bruiloft kunnen voorspellen, dat wy na vyfenzestig jaar nog uit onze slaapkamer zouden komen, en ons over onze geboorte verheugen! had gy het wel kunnen gelooven?

Mevr. LEZER.

Neen, zeker niet! maar nog minder, dat ik in myn vierentagtigste jaar, nog een man van negenentagtig jaar hartelyk zou liefhebben.

Mynh. LEZER.

Zie toch, zie toch! gy word op uw ouden dag nog galant!

lant! ik moet u voor dit compliment bedanken! (*hy bied haar een stoel*) myn Engel, ga zitten, ga zitten!

Mevr. LEZER, gaat zitten.

Kom by my! (*omarmt hem met aandoening*) Gy viert heden uw negenentagtigsten verjaardag! duizend gelukken en zegeningen daartoe! uw oude en getrouwe vrouw, die alle zorgen met u deelde, en die gy zo gaarne deelgenoot van alle uw blydschap maakte, heeft deze nacht reeds den lieven God om uw verder bestendig welzyn innerlyk gebeden; ô! laat my dit in uw byzyn herhaalen (*op een knie gebogen*): Goede Hemel! zegen myn man! vergeld hem by u, hetgeen hy voor my hier is geweest! laat my in zyne armen tot u overgaan! beloon hem voor alles! (*de tranen verhinderen haar voort te spreken.*)

Myñh. LEZER, ten sterkste aangedaan.

Stil, goede Anna! still! gy ontroert u en my te sterk, denk dat wy zwak zyn, en de kinderen gelyken: ons zenuwgestel kan dit niet meer uitstaan. (*hy helpt haar op*) Vrouw! al wierd ik zo jong en schoon als *Alcibia-des*, waarvan Sijnig ons onlangs zo veel voorlas, en gy zo oud bleeft als gy thans zyt, ik zou toch geen andere vrouw nement neen, lieve Anna! ik nam geen andere! Ik liet die *Gliceria*, *Lais*, en hoe die schoone vrouwen ook heeten, zitten, en verkoos u; want zo een vrouw als gy zyt, zyn'er geen meer! ... he, he, he! het is my zo wonderlyk; zo, zo vrolyk en zo droefgeestig te gelyk, ik kan u myn toestand niet beschry-

ven...

ven... God zegene u, lieve vrouw! God zegene onze kinderen en kleinkinderen!

Mevr. LEZER.

Amen, amen! wat die lieve schepsels wel heden doen? doch wat vraag ik, aan u zullen zy denken, om uw geboortedag te vieren; zo het my mooglyk ware geweest, ik had ze allen om u verzameld! maar 't is de excerceertyd, de Majoor en de Kadet kunnen dien niet verzuimen.

Mynh. LEZER.

Dat zoude my inderdaad aangenaam geweest zyn; maar gy hebt gelyk, dit kan heden niet; nu, den aanstaanden winter, wanneer wy zo lang leven, dan zullen wy zien!

(Koopman Lezer wenkt zyn Zuster, deze geeft Karel een ruiker en leid hem voor.)

KAREL geeft de ruiker aan den Heer Lezer,
en zegt.

Duizendmaal geluk, lieve overgrootpapa!

Mynh. LEZER.

Wie is dat! he, myn Karelkje! gy ook hier?

KAREL.

Ja, overgrootpapa!

Mevr. LEZER.

Ach, lieve kleine engel! overgrootpapa, zegt hy, kom hier, en kuscht my. Welk een groote ruiker hebt gy daar! laat my ruiken. Och, dat ruikt aangenaam! Adzil! adzil!

KAREL.

Die is voor overgrootpapa.

Mevr. LEZER.

Ja, ja! daar grootpapa! ruik! ruik! dat heeft die kleine Karel gebragt! en hoe heet ik dan? wie ben ik?

KAREL.

Overgrootmama!

Mevr. LEZER.

Hoor nu, hoor: overgrootmama! ach, gy lieve, kleine jongel zyt gy zo alleen gekomen? Lieve zoon! waar is uw moeder?

KAREL, *naar den achtergrond wyzende.*

Daar! daar!

Mevr. LEZER, *omziende.*

Ach, lieve Hemel! ja, ja, daar zyn ze allen! de Majoor, de Kadet ook! verheug u, vader! verheug u! alle uwe kinderen zyn by u.

Mynh. LEZER.

Is het mooglyk! is het mooglyk!

(Alle treden te gelyk voorwaarts door elkander, men hoort alleen deze woorden, lieve vader! beste grootvader! dierbare overgrootvader! duizendmaal geluk en zegen!)

Mevr. v. KLEM, *dringt door de menigte heen.*

Mon cher grandpapa! ik gratuleere u van harte op uw geboortedag, en wensch even zo vurig, nog lang het geluk te hebben, dezen wensch dikwyls te kunnen

nen

nen herhalen! ik beveel uwe kleinkinderen in uwe protectie, en zal my geheel gelukkig achten.

Mynh. LEZER.

Ik dank u, lieve dochter! ik dank u... zyt gy nu alle by elkander? alle?

Koopm. LEZER.

Alle! wy wenschen u alle zegen en geluk op deze waereld! wy hebben alles aangewend om dezen blyden dag in uw gezelschap te vieren: wy gevoelen dezen zegen, en hopen dat de Hemel ons die nog lang zal laten genieten. Wy smeeken hem, dat hy u nog lang... zeer lang... (*aandoening verhindert hem te vervolgen*) ik ben niet in staat, myn gevoel... myne blydschap uitte drukken! ik... ik! (*hy berst in tranen uit*) grootvader! het zyn tranen van vreugde!

DE MAJOOR.

Vader! goede, lieve vader! veel, veel geluk!... dikwyls... lang... myn hart is vol, maar 't wil 'er niet uit.... Vader! ik ben de eenigste boom, onder die welke gy plantte, die geene vruchten droeg, maar eerbied, liefde voor u des te meer... myn hart is geperst... ik kan onmooglyk uitdrukken wat ik gevoele! God late u nog lange by ons.

WILHELMINE, *weenende.*

♫, Nog lang, zeer lang!

Mynh. LEZER.

Goede Hemel! gy hebt voor my bewaard wat gy den rechtvaardigen beloofd hebt: gy hebt myn geslacht tot
in

in het vierde gelid vermeerderd! bekroon deze liefde met uwen besten zegen. Waar zyt gy, lieve vrouw? (*zy valt weenende in zyn arm*). De Hemel loone ook u: gy hebt my deze kinderen voortgebragt en opgevoed. Kinderen! zo ik vóór haar sterve, zo verdubbel uwe liefde jegens haar: zy heeft dit aan u en my verdiend... en nu geen woord meer.... Gy zyt dan allen hier? (*hy wischt zyn oogen af*) wy zullen allen recht vrolyk zyn, de Hemel heeft my deze vreugd beschoren; ik wil die ook volop genieten! Moeder! dat zal een vrolyke dag worden! ik zal muzikanten laten komen, en met u eens dansen, he, he, he! het zal niet gaan, ik ben te veel ontroerd geworden. Gy ook hier, lieve Sikkig? dat verheugt my! (*Sikkig wil spreken,*) niet toch, niet toch! ik ken uw hart, ik weet wat gy my zeggen wilt. Alleen wenschte ik... doch met's Hemels hulpe kan zich alles ten beste schikken. Wat nieuws is 'er in de stad?

DE MAJOOR.

Nieuws, lieve vader! nieuws? ó, veel, zeer veel! ik ben nu in myn element! blyde, heerlyke nieuwigheden! zie hier, beste vader! hier is nog een paar dat op uw zegen wacht.

Mynh. LEZER.

ó, Dan zyn alle myne wenschen vervuld!

DE MAJOOR.

Ja, hartelyk geliefde vader! zy zyn vervuld! wy zullen heden dansen. Sikkig heeft zyn aanstelling reeds

be-

bekomen, oom heeft geld gezonden, de borgtogt is voldaan, en.. het beste komt nog, Vader! en..

Mynh. LEZER, *met levendigheid.*

En nu gaan de zaken voort?

DE MAJoor.

En... en nu raad eens, heden om tien uren gaat het huwlyk voort van uw kleindochter, alles ter uwer eere, beste vader! ja, gy kunt my op 't woord geloven, daar, daar,.. waar heb ik het dan? Wilhelmine! waar hebt gy het? daar is de trouwbrief.

Mynh. LEZER.

Ach! dat is te veel blydschap voor my oude man! ik kan dit niet uitstaan, op myn negen en tagtigsten geboortedag te bruiloft by myn achterkleindochter! ik word geheel en al kinds!.. vrouw! lieve Anna! bedenk dit eens.

Mevr. LEZER.

Ach, ik kan my ook niet bedwingen, lieve Hemel! myn Myntje! gy de bruid? heden uw trouwdag!

Mynh. LEZER.

Kinderen! wanneer ik heden geen malle grappen doe, zo heb ik die in myn leven niet begaan!.. Ik zou wel opspringen als een kind! Nu dan, Myntje de bruid! en de bruiloft op myn verjaardag! gy zult wel in stilte trouwen zo als nu de mode is?.. dat is gantsch niet naar myn zin; maar in de schielykheid gaat het niet anders.

DE MAJoor.

Anders moet het gaan, daarvoor heeft de Majoor gezorgd:

zorgd: om tien uren trekken wy met muzyk in de kerk.

Mynh. LEZER.

Dan ga ik ook med

DE MAJoor.

Voorzeker, voorzeker! overgrootvader en overgrootmoeder moeten daarby zyn, dit is de hoofdzaak.

Mevr. LEZER.

Maar wy moeten ons toch eerst aankleden?

Mynh. LEZER.

Ja, Anna! ja!

Mevr. LEZER.

Hoe laat is het dan nu?

DE MAJoor.

Het is reeds negen uren geflagen.

Mevr. LEZER.

Negen uren? en gy zyt allen reeds gekleed, en ik ben nog in myn nachtgewaad. Och, lieve Hemel! myn Myntje-de Bruid! ik weet niet wat ik aantrekken zal, om recht mooi te zyn, en u eer aan te doen... Myn bruidskleed wil ik aan hebben.

Mynh. LEZER.

En ik myn bruidskleed.

Mevr. LEZER.

Waar of myn bruidsmuts is, dat weet ik niet; ik moet alle doozen doorzoeken; ik weet niet wat ik doe... en fchoenen heb ik ook niet. Myntje! gy moet my helpen: het word hoog tyd; haast u, of ik word niet

E-

klaar.

klaar. Ik zal my opschikken, schoon! weet gy, myn-
heer Siknig! gelyk gy ons onlangs uit de *Emile* voor-
laast, schoon, schoon! Kom, Myntje! gaan wy. (*zy*
vertrekt met Wilhelmine.)

Mynh. LEZER, *zyn vrouw naroevende.*

Mie moet myn paruik poeijeren!

Mevr. LEZER.

Ja, ja, de paruik poeijeren.

Mynh. LEZER.

En myn kleed uitleggen.

Mevr. LEZER.

Ja, ja, het kleed, en de paruik!

Mevr. v. KLEM.

Lieve grootpapa! de heer Majoor heeft den zotten
inval gehad, van met Turksche muzyk langs de straat
te willen trekken; laat toch...

Mynh. LEZER.

Wat? Turksche muzyk, dat is allerliefst! daar zul-
len de menschen naar staan gapen! nu dit maakt het
feest volkomen! Wat zullen zy kyken! eerst op de
Bruid en Bruidegom; dan zullen zy zeggen: kyk, kyk!
de oude overgrootvader en overgrootmoeder! en dan
stap ik daar heen als een jongeling, en links en rechts
groetende, zal ik zeggen: ziet, die allen zyn myn kin-
deren, myn kleinkinderen, myn achter kleinkinderen!
O, Welk een blydschap, welk een blydschap! (*tegen*
Siknig) niet waar, jonge, dit is alles door u? (*tegen*
den koopman Lezer) en gy vooral, gy hebt haar my
ge

gegeven!... maar ik moet my nu gaan kleden. (*Siknig ondersteunt hem*) Ja, ja, lieve zoon! voer my van hier. dat zal gauwer gaan (*in 't heen gaan.*) Turks muzyk! Turks muzyk!

Mevr. v. KLEM.

En nu wasch ik myn handen. Ik heb alles gedaan om dit spectakel voortekomen. Wil men my niet horen, dan moet ik my *en bon ordre retirerem.*

Koopm. LEZER.

Doe dit maar spoedig, zuster! anders vergalt gy alle onze vreugde, en dwingt my u onaangenaamheden te zeggen, die gy voorlang verdiende. Ga, en verdryf den tyd met uw spiegel en opschik; laat u van jonge knapen bewieroken, en van zotten bewonderen. Beeld u in dat gy jong en schoon zyt, dat uw man u zyn adeyik bloed ingeënt heeft, even als een Doctor de pokjes inënt; bedenck dit alles, en wees gelukkig in uwe verbeelding.

DE MAJOR.

Dixi! kan ik dé eer hebben myn schoone nicht naar beneden te geleiden?

Mevr. v. KLEM.

Neen! zulke lompheden... doch ik heb my lang genoeg geërgerd: *Adieu!* Ik wensch u veel vermaak by het gekkenspel voor het janhagel.

VIERDE TOONEEL.

DE VORIGEN, DE BARON VAN WILDEN-
HAIN.

DE BARON.

Ach, *voilà*, myn genadige vrouw! ik heb u overal gezocht, op de *promenade*, in den tuin, ja zelfs in de kerk! *Mesieurs, le votre!*

Mevr. v. KLEM.

Het doet my van harte leed.

DE BARON.

Ik ben ook waarlyk wel te beklagen, ik ben moede en afgemat; moede van omtzewerven, en afgemat van hartenängst. Ieder schoone vrouw *en Negligée* heb ik onder de oogen gekeken.

Mevr. v. KLEM.

Dan hebt gy gewis daar by *geprofiteerd*.

DE BARON.

O, *mon Dieu!* op de gantsche *promenade* heb ik geen gezigt gevonden dat eenigzins naar het uwe gelykt.

Mevr. v. KLEM, *ter zyde*.

Die zoete vleijer!

DE MAJOOR, *tegen Koopm. Lezer*.

Een onbeschaamde kaerel!

DE BARON.

Nog zou ik omdwalen, zo uw medelydende ka-
me-

menier, die myn angst en vertwyfeling zag, aan my niet verraden had waar ik u kon aantreffen.

Mevr. v. KLEM.

Ik dank u hartelyk voor zo veel *attentie*.

DE BARON.

Ik zweer het u, de hevigste nayver had my aangegrepen, en doen omdwalen, doch toen ik vernam dat gy zo vroeg uitgegaan waart, om den lieven pligt van een dochter te vervullen, en een ouden grootvader op zyn geboortedag geluk te wenschen, toen...toen voelde ik my van zulk een weldadig gevoel doordrongen, dat ik herwaarts vloog, om een man, die aan een zo schoone Dame vermaagschapt is, myn diep *Respect* te verzekeren. Waar vind ik hem?

Mevr. v. KLEM.

Gy zyt al te goed, myn grootvader verdient die eere niet.

DE MAJOOR.

Hy verdient veel meer dan dit!

DE BARON.

Heb ik ook mischien het vergenoegen, hem in dit gezelschap aantetreffen?

Mevr. v. KLEM.

Neen, hy kleed zich; (*hem den Majoor aanbiedende*) dit is myn oom; (*op den Koopm. wyzende*) dit is myn broeder.

DE BARON.

Ik acht my gelukkig hen te leeren kennen; en *Con-
gratulere* u, myne heeren! dat gy het geluk hebt, ver-
maagschapt te zyn aan eene zo schoone en voortrefse-
lyke Dame.

DE MAJOOR.

Mynheer! Ik ben een soldaat, en, by myn ziel! ik
kan die vleitaal niet lyden.

KOOPT. LEZER.

Ik ben slechts een eerlyk burger, maar haat ook alle
vleijery, en wil duizend tegen een verwedden, dat u
dat compliment niet van harte gaat.

DE BARON, *zonder hierop te antwoorden.*

Och, de lieve kleine Karel ook hier! zie, zie, hoe
lief opgeschikt! (*hy zet zich en neemt het kind op den
schoot*) hoe gaat het, lieve engel! hoe gaat het?

MEVR. V. KLEM.

Hy heeft heden zyn grootpapa *gegratuleerd*.

DE BARON.

En heeft hy het wel gemaakt?

MEVR. V. KLEM.

Kunt gy daar aan twyfelen?

DE BARON.

Dan moet ik ook den engel beloonen. Mama! gy
zult my wel vergunnen, dat ik ditmaal de plaats van
vader beklede? (*een goudbeurs uithalende*) hou op,
Karel! hou op: één, twee, drie, (*hy telt tot twaalf
stuk toe.*)

MEVR.

Mevr. v. KLEM, *met drift.*

Ik bid u, mynheer Baron! ik bid u, wat zal het kind met al dat geld doen?

DE BARON.

Wat hy 'er meê doen zal? daar meê spelen, zich een paard koopen!

KAREL, *opspringende.*

Ja, een paard! een paard!

Mevr. v. KLEM.

Gy hebt daar een verbazende goudbeurs, zyn uwe wifels aangekomen?

DE BARON.

Ja, met den post van gisteren ontving ik tien duizend gulden, dat genoeg is om te *arangeren*. Binnen agt dagen verwacht ik nog ééns zo veel.

Mevr. v. KLEM.

Wel nu, broeder! wel nu!

Koopm. LEZER.

Ik wensch u van harte geluk!

Mevr. v. KLEM.

Het verhengt my, dat zekere luiden op de overtuigendste wyze beschaamd gemaakt worden.

Koopm. LEZER.

ô, Ik laat my gaarne op die wyze beschamen.

DE BARON, *door de kamer wandelende, loopt den Kadet op het lys.*

Uw dienaar, *monfieur*! my dunkt ik heb u meer gezien.

DE KADET.

Ja, ik heb dat geluk reeds gehad... in het koffyhuis van Hofman.

DE BARON.

In het koffyhuis van Hofman?

DE KADET.

Ja, is u dat vergeten? ik kwam juist binnen, toen gy de deur opende en my tegen 't lyf vloogt.

DE BARON.

Dat hebt gy mis.

DE KADET.

Gy had, geloof ik, geld verloren, en kost niet...

DE BARON.

ô Ja, nu herinner ik my... doch dan zyt gy, zo ik bemerk, kwalyk onderricht. Dat was een *affaire d'honneur*. ô, *Monseur* had ik toenmaals myn degen by my gehad, ik had 'er ten minste zes overhoop gestoken, en ware voor myn geheel leven ongelukkig geweest. Myn eerlykheid bragt my in dit geval: ik zag valsch spelen, en waarschouwde den bedrogenen. Toen ging het spel aan den gang. Ik... ik speel nooit. Het is die zelve *affaire*, genadige vrouw! die ik het geluk had u reeds te verhalen.

Mevr. v. KLEM.

Ja, ja, ik ben daar wel van onderricht.

DE MAJOOR.

Ma chere Niece! ik *gratulere* u van harte met deze voortreffelyke *Acquisitie!* en...

Mevr.

Mevr. V. KLEM.

Mynheer Baron! wilt gy my naar huis begeleiden?

DE BARON.

Van harte gaarne, genadige vrouw!

V T F D E T O O N E E L.

Mevr. LEZER, *half gekleed.*

O m 's Hemels wille! (*zy loopt zo snel als zy kan over het Tooneel*) zo even is het my ingevallen, waar en wat zullen wy dan eten? ik en myn man hebben van middag slechts een hoentje met groene erwten; hoe zal dat genoeg zyn voor zo veel menschen? op een bruiloft moet alles volop zyn: ik moet t'huis blyven en klarigheid maken.

Koop n. LEZER.

Zorg toch niet, lieve grootmoeder! alles is bezorgd, zedert twee uuren is myn keukenmeid reeds met eenige anderen in de keuken bezig; wy zullen genoeg te eten viaden.

Mevr. LEZER.

Nu dat is goed. Gy hebt my, lieve zoon! uit een benaauwdheid gered: maar het tafelgoed moet ik toch gereed leggen.

Koop m. LEZER.

Alles zal bezorgd worden, lieve grootmoeder! kleed u slechts.

Mevr. LEZER.

Alles bezorgd! nu dat is goed: ik weet niet hoe my

het hoofd staat door blydschap en bezigheden. (*zy loopt voort en keert te rug*) Maar wy moeten nog ontbyten, kinderen! wat wilt gy, thee, koffy, chocolade? zeg slechts wat?

KOOPM. LEZER.

Dit alles is ook reeds bezorgd; gy zyt heden gast in uw eigen huis; gy behoeft voor niets te zorgen.

MEVR. LEZER.

Nu dat is goed, ik ben buiten dat vergeetachtig: de blydschap maakt het my nog meer; ik zou gewis een verkeerde gastvrouw wezen. Alles bezorgd! ontbyt, eten, tafelgoed, alles, alles?... ja, aankleden, kinderen! aankleden moet ik my! hou het my ten beste, de vreugd maakt my kindsch. (*zy vertrekt.*)

MEVR. V. KLEM, *die den Baron gedurig by den rok heeft getrokken, om met hem weg te gaan.*

Kom dan toch voort! hoort gy niet?

DE BARON.

Ik ben tot uw dienst. (*ter zyde*) Wie is zy toch?

MEVR. V. KLEM.

Kom toch voort!

DE BARON.

Mesfieurs! ik heb de eer uw dienaar te zyn. (*hy vertrekt met Mevr. v. Klem.*)

DE MAJOOR.

Het was tyd... myn geduld was ten einde! en toen hy die oude goede moeder zo bespottend aanzag, beving

ving my de lust het tooneel in het Koffyhuis te herhalen.

Koopm. LEZER.

En ik kreeg een geweldige trekking in de vingeren: hy is vast een eerste gelukzoeker.

DE KADET.

Hy is een valsche speler! daarvoor is hy in alle Koffyhuizen bekend.

DE MAJoor.

Hy zal deze nacht ergens een dommen duivel die goudbeurs afgewonnen hebben, en nu vertelt hy dat zyn wisfels aangekomen zyn.

Koopm. LEZER.

Let op, hy word myn zwager nog, en brengt al myn zusters goed door.

DE MAJoor.

Dan geschied haar recht; toen wy haar verzochten om borg te zyn voor den goeden Sikkig, en wy haar alle zekerheid aanboden, toen had zy geen ooren. Haar geschied dubbel recht!

Z E S D E T O O N E E L.

DE VORIGEN, ANTON gekapt en gekleed met
een pakje onder de arm.

DE MAJoor.

Zyt gy daar, Anton? hebt gy alles wel besteld?

ANTON.

Alles! zo ik maar door loutere blydschap niet iets vergeten heb.

DE MAJOOR.

Laat zien: is de Turksche muzyk ook besteld?

ANTON.

O jé! wie zou die vergeten! die is besteld. Dat... dat zal een vreugde zyn! alle menschen zullen op de been komen.

DE MAJOOR.

Niet waar, Anton! dat zal eerst een feest zyn! hebt gy de kransfen?

ANTON.

Die heb ik, die heb ik!

DE MAJOOR.

En de ringen?

ANTON.

Die ook, die ook!

DE MAJOOR.

Zyt gy by de Dominé geweest?

ANTON.

Ojé! neen, dat heb ik vergeten!

DE MAJOOR.

Niet? gy — maar stil! ik ben zelf by hem geweest! gy zyt een brave jonge, gy hebt niets vergeten. Ga nu buiten, en als de Turksche muzyk komt, zo zeg het my.

ANTON.

Goed, mynheer! ojé, dat zal heden een dag zyn!

Z E.

Z E V E N D E T O O N E E L.

Mynh. LEZER, DE MAJoor, Koopm. LEZER,
DE RADET, SIKNIG, *spoedig hierna* Mevr. LE-
ZER, WILHELMINE en LYSJE.

Mynh. LEZER, *ouderwetsch gekleed en door Siknig geleid.*

Hier ben ik, kinderen! statelyk uitgedoscht! waar is myn vrouw? zeker nog niet gereed? die vrouwen hebben altyd zo lang werk om haar opteschikken. Ik zal by haar gaan, en haar voortdryven; anders komt zy niet gereed, zie, hoe vlug ik ben; zo ligt als een veer. Ja, ik moet myn vrouw halen, (*tegen Siknig*) gelei my, lieve zoon! ik wensch dat uw klein kinderen en achter klein kinderen u ook nog eenmaal zo mogen eeren. O, zulk een dag weegt op tegen honderd dagen van leed en smarte! en Turks muzyk! (*hy wil met Siknig vertrekken, maar word door de komst van zyn vrouw met Wilhelmine en Lysje, tegengehouden, zyn vrouw is even onderwetsch gekleed als hy.*) Ha, daar is zy! (*hy neemt haar onder den arm,*) Ha, moederliet! hoe is het met u? daar zyn wy nu! nu zyn wy in orde! ik moet lagchen, als ik onze oude gezigten en klederen by die der jonge lui vergelyk, weet gy wat? daar heb ik een heerlyke inval: Wilhelmine moet my geleiden, en Siknig myn oude vrouw; dat zal affteken, niet waar?

DE MAJOR.

O, Heerlyk, heerlyk!

Mynh. LEZER.

Niet waar? niet waar? en die inval is van my, gy zyt alleen de gaauwe man niet, ik weet ook wat uittevinden.

DE MAJOR, *hem op den schouder kloppende.*

Ja, ja! vader; lang zult gy leven! de inval is gelukkig.

AGTSTE TOONEEL.

DE VORIGEN, ANTON.

ANTON, *met drift.*

De Turksche muzyk, de Turksche muzyk komt!

DE MAJOR.

Komt die?

ANTON.

Ja, ja, zy is reeds daar! en menschen, Hemel! hoe veel volk staat 'er reeds voor de deur!

Mynh. LEZER.

Hoort gy, vrouw! veel volk, dat zal eengapen, en een bewondering geven!

MEV. LEZER.

Maar zeg my toch hoe ik 'er uitzie? ik heb my in de kleren gegoooid.

Mynh. LEZER.

O voortreffelyk! gy zyt schoon, denk maar eens, gy ge-

gevalt een oud man, hoe zult gy de jonge gezellen bevallen?

DE MAJOOR.

Daar staat het tien uren; de muzyk is daar, ik dacht dat wy nu gingen?

Mynh. LEZER.

Ja, wy gaan, kom, Myntje, kom! (*hy neemt haar onder den arm,*) hoe is het met u? Wel, recht wel?

WILHELMINE.

ô, lieve overgrootvader! ik bemin myn Sikkig teder.

Mynh. LEZER.

Dat is goed, dat is billyk! en gy lieve Sikkig?

SIKKIG.

Ik... ik voel heden maar al te duidelyk dat ware blydschap verftommig baart.

DE MAJOOR.

Stil, stil nu! ik moet hier den optogt in orde schikken, beneden kan gedrang komen, en dan lag myn gantsch plan in duigen.

Mynh. LEZER.

Ja, ja, orde moet 'er wezen!

DE MAJOOR.

Anton! hebt gy de kransen?

ANTON.

Ja, ja!

LYSJE.

En ik draag de ringen.

DE MAJoor.

Ook goed. Nu, richt u! ik en de Kadet marscheren voor op. Trek den fabel; gy zult uw wacht kommanderen. (*tegen den Koopm. Lezer*) Dan volgt gy, neef! en dan... onze oude vader met de bruid, dan Lysje met de ringen, dan moeder met den bruidegom, en dan Anton met de kransen. (*Nadat hy hen alle geplaatst heeft*) zie zo!

ANTON.

En ik huil boven de kransen.

DE MAJoor.

Ja, Anton! hoe meer hoe beter.

ANTON.

Als ik maar kon: de vreugd laat het my niet toe, en als ik de Turkfche muzyk hoor, zal het my onmooglyk zyn.

DE MAJoor, *zich aan het hoofd van den rei plaatsende.*

Nu trekken wy eenmaal de kamer om, en dan regelrecht de deur uit... geeft acht! marsch! (*zy trekken eens den kamer rond*)

ANTON, *maakt huilende trekken.*

Dat gaat niet! ik kan niet huilen: ik zal doen of ik huil. (*De optogt midden in de kamer zynde, roept myn heer Lezer*) houd op, kinderen! houd op! byna had ik, door overmaat van blydschap, het nodigste vergeten: onze kinderen, het jonge paar te zegenen! kom hier,

hier, moeder! (*tegen den Koopm. Lezer*) vader! kom met uw dochter hier. (*Het jonge paar knielt voor hem en hy strekt zyn handen over hen uit*) Goeddoende Hemel! gy kent myn hart, maak myne kinderen gelukkig, schenk hen een ouderdom als de myne is, en myn uitzicht op een heitryk toekomend.

Koopm. LEZER.

De Hemel vervulle dezen wensch. Sijnig! van nu af aan, myn lieve zoon! myne Wilhelmine is een goed meisje: hou haar in waarde, bedroef haar nooit, en de zegen des Hemels zal met u zyn.

Mynh. LEZER.

Nu naar de kerk.

NEG ENDE TOONEEL.

DE VORIGEN, EEN GERECHTSDIENAAR.

DE DIENAAR.

Met uw verlof, myne heeren! is hier ook een bedienende van den heer Stads kassier-Sijnig?

ANTON.

Dat ben ik.

DE DIENAAR.

Ik heb order om u terstond by den heer president van t gerecht te brengen.

ANTON.

My? my?

DE DIENAAR.

Ja, u, en dat wel zonder uitstel.

ANTON.

Dat is nu onmogelyk: als ik uit de kerk kom, zal ik terstond by hem komen.

DE DIENAAR.

Myne heeren! het zou my leed doen geweld te moeten gebruiken: ik bid u, beveel voor my.

SIKNIG.

Kan het geen uitstel lyden?

DE DIENAAR.

Geen oogenblik.

SIKNIG.

Wat is 'er dan te doen?

DE DIENAAR.

Dat is my onbekend.

SIKNIG.

Nu, Anton, ga dan!

DE MAJOOR.

Ga heen! als wy te rug komen, zult gy wel weder thuis zyn. Order moet ieder *pareren*.

ANTON.

Ik moet immers de kransen dragen?

DE MAJOOR.

Lysje kan dat wel doen.

ANTON.

Ojé, ojé, nu kan ik huilen! die heer had ook

ontbod wel wat kunnen uitstellen, die groote haast zal ook niet nodig zyn. (*in het heengaan met den dienaar*)

Ojé, ojé, nu kan ik weenen!

Mynh. LEZER.

Wat moet ik hier van denken?

SIKKNIG

Mischien is 'er iets gebeurd daar hy by was, en dat hy nu getuigen moet.

DE MAJÖÖR.

Dat is ligt mooglyk: het gerecht is altyd naauw toezien-
ziende; met dat al is het verdrietig, het slooft myne
vreugd. De kaerel meende het zo wel; doch wat kan
dat helpen? Marsch! buiten zullen wy onze vreugd
weér verlevendigen.

Einde van het Tweede Bedryf.

DERDE BEDRYF.

Het Tooneel verbeeld de vorige kamer.

EERSTE TOONEEL.

Men hoort van verre een Turks muzyk, het gejuich van het volk nadert, en houd eindelyk op.

Mynheer en MEVROUW LEZER, DE KADET, de
Koopman LEZER, DE MAJOR, SIKNIG,
WILHELMINE en LYSJE, treden binnen.

Mynh. LEZER.

Daar zyn wy weder te huis. Dat was een optogt! dat was een gejoel!.. ik heb gehuïd en gelagchen; ik was droefgeestig en vrolyk tevens. Hier, lieve zoon! geef ik u uwe bruid over, thans uwe vrouw! leeft vergenoegd en gelukkig met elkander!

WILHELMINE.

Karel, Karel! nu de myne, nu voor altyd de myne! hoe dikwerf heb ik daarom den Hemel gebeden?... Ily heeft myn gebed verhoord!

SIKNIG, *haar omhelzende.*

De myne! ik kan voor ditmaal niet denken dan aan de woorden: *de myne!*

Mynh. LEZER.

Wat is dat hartelyk! Kom hier, oude! laten wy ook
doen

doen zo als de jonge luïden, laat ik u eens recht harte-
lyk kusfchen.

Mevr. LEZER.

Van gantscher harte.

Mynh. LEZER.

Zie vrouw! het gaat zo niet als voor vyfenzestig ja-
ren!

Mevr. LEZER.

Och! ik herinner my dit nog klaar. Toen wy uit de
kerk te huis kwamen, trokt gy my aan het vengfter, en
drukte my aan uw hart dat ik fchreeuwen moest.

Mynh. LEZER.

Niet waar? toen was ik een andere kaerel! maar nu
laten wy dit werkje over aan anderen, wy hebben het
onze gedaan .. Anna! ik ben moê, die opfchik is my
tot last.

Mevr. LEZER.

My verveelt die ook.

Mynh. LEZER.

Kom, laten wy ons uitkleden; en zo wy wat lang
mogten wegblyven .. daar moet niemand erg van den-
ken.

Mevr. LEZER, *in het heen gaan.*

Gy zyt nog die oude spotter!

DE MAJoor.

Daar gaan onze oude luïden luchtig en vrolyk, als of
zy zelven bruid en bruidegom waren: jonge lui! neemt
hier een voorbeeld aan... Maar de drommel! ik ben

ook moé en heb vry wat afgeloopen. Wat dunkt u, neef! als wy ons eens verwyderden, een pyp rookten, de verliefden wat alleen lieten, wat uitrustten, om daarna de vrolykheid beter te hervatten? ziet gy niet hoe zy daar staan te streelen, en vader en oom van hier wenschen? ja, lach maar, Wilhelmine! lach maar! ik weet wel dat gy ons gaarne van hier zaagt: onder ons gezegd, veriaat u op uw ouden oom: heden avond zal ik u onder den dans wegpakken, dat geen mensch zal weten waar gy gestoven of gevlogen zyt: ha! dat versta ik meesterlyk.

WILHELMINE.

Oom! gy zyt toch geestig.

DE MAJOR.

Nu, kom! vader! kom! wat staat gy daar te peinzzen?

Koopm. LEZER.

Ik dacht daar aan haar moeder! zy is volkomen haar evenbeeld: zy beminde my ook zo hartelyk.,

DE MAJOR.

Papa! denk daar aan op een ander tyd: nu kom, march! heer Kadet! op dit tooneel by de jongelieden, schiet gy over., gy zult ons intusfchen bedienen. (*De Major vertrekt met Koopman Lezer en de Kadet.*)

T W E E D E T O O N E E L.

SIKNIG, WILHELMINE, *de Raadsheer* VAN
WALDEN, *twee* GETUIGEN, *een* SECRE-
TARIS *en een* VREEMDE.

*Wilhelmine en Sikkig staan hand aan hand; hun
gelaat drukt een inwendig genoegen uit.*

DE RAADSHEER.

H**eb** ik de eer niet met den heer Sikkig te spreken?

SIKKIG.

Ja, mynheer! Wat is 'er van uw dienst?

DE RAADSHEER.

Ik wenschte u eenige minuten alleen te spreken.

SIKKIG.

Dit is myn vrouw.

DE RAADSHEER.

Het doet my leed, mejuffer! maar ik moet u verzoe-
ken ons een oogenblik alleen te laten.

SIKKIG.

Met wien heb ik dan de eere te spreken?

DE RAADSHEER.

Met den Raad van Walden.

WILHELMINE, *verbaasd ter zyde, tegen*
Sikkig.

Wat of hy wil? zal ik gaan?

SIKNIG.

Ja, ga, myn kind! waarschynlyk zyn het ampzaken, die my wel eens meer van u zullen afroepen.

WILHELMINE.

Uw dienaarsfe, mynheeren.

DERDE TOONEEL.

SIKNIG, DE RAADSHEER VAN WALDEN,

twee GETUIGEN, een SECRETARIS,

Koopman RICHTER, daarna een

DIENAAR van 't Gerecht.

DE RAADSHEER.

Ik bid u nogmaals om verschooning, dat ik op zulk een gewigtigen dag u moet lastig vallen, maar myn pligt...

SIKNIG.

Belieft gy geen plaats te nemen? (*hy zet stoelen.*)

DE RAADSHEER.

Gy hebt hier zekerlyk pen en inkt? ha, daar staat alles! (*tegen den Secretaris*) Ga zitten, en schryf. (*tegen Sikkig*) Mynheer! ik ben afgezonden, om u over eenige punten te ondervragen.

SIKNIG.

Ik ben tot uw dienst, mynheer!

DE RAADSHEER, *tegen den Secretaris.*

Ad Primum! (*tegen Sikkig*) uw naam?

SIKNIG.

Sikkig, (*de Secretaris schryft de vragen en antwoorden.*)

DE RAADSHEER.

Uw naam en toenaam?

SIKNIG.

Karel Hendrik Siknig.

DE RAADSHEER.

Gy zyt ontfanger?

SIKNIG.

Zedert gisteren.

DE RAADSHEER.

Uw ouderdom?

SIKNIG.

Zeyenentwintig jaren.

DE RAADSHEER.

Ik bid u, verfchoon my, het is zo het gebruik.

SIKNIG

Dat weet ik, en ben nieuwsgierig waar dit alles toe dienen zal.

DE RAADSHEER.

Gy zyt getrouwd?

SIKNIG.

Ja, zedert een half uur, met Wilhelmine Lezer, dochter van een koopman, hier woonachtig.

DE RAADSHEER, *tegen den Secretaris.**Ad Secundum!* (tegen Siknig) de oorzaak van myn komst zal u misfchien onbekend wezen?

SIKNIG.

Ik weet die niet! of het moest dan zyn wegens myn

F 5

knecht,

knecht, dien men voor een half uur gerechtelyk heeft laten halen!

DE RAADSHEER.

Waart gy deze nacht te huis?

SIKNIG.

Deze nacht? neen.

DE RAADSHEER.

Hoe laat zyt gy uitgegaan, en hoe laat te huis gekomen?

SIKNIG.

Het zal ruim elf uren geweest zyn toen ik uitging, en ik kwam over driën te rug.

DE RAADSHEER.

Waart gy verzeld door uw bedienden?

SIKNIG.

Neen, deze bleef op myn bevel te huis.

DE RAADSHEER.

By wien zyt gy de gantsche nacht geweest?

SIKNIG.

By wien? waar? overal en nergens! de blydschap, myn ampt en het verlangen om myn meisje te verkrygen. dreven my in de vrye lucht, ik liep langs grachten en straten.

DE RAADSHEER.

Hebt gy dien gantschen tyd met niemant gesproken? zyt gy niet ergens in een huis geweest?

SIK

SIKNIG.

Ja, ik sprak met eenige Officiëren, die aan de poorten de wacht hadden, wier namen ik niet weet. Ook ben ik in het Hofmansche koffyhuis geweest.

DE RAADSHEER.

Hoe lang? en wanneer?

SIKNIG.

Een kwartier; en omtrent twaalf uren,

DE RAADSHEER.

En daarna?

SIKNIG.

Heb ik gewandeld.

DE RAADSHEER.

Zyt gy niet by den Koopman Richter geweest?

SIKNIG.

Neen.

DE RAADSHEER.

Gy hebt dezen morgen vierduizend gulden aan Bank-papieren, voor uw borg, op de kamer gebragt, van wien hebt gy dit geld gekregen?

SIKNIG.

Dit geld... (*eenigzins verlegen*) van myn oom.

DE RAADSHEER.

De naam van uw oom, en waar woont hy?

SIKNIG.

Hy heet Willem Sikkig, en leeft ampteloos van zyn eigen vermogen, te Kasfel.

DE RAADSHEER.

Op welk eene wyze hebt gy dat geld gekregen?

SIKNIG.

Gisteren avond, met den Post!

DE RAADSHEER.

In Wisselbrieven of in Bankpapier?

SIKNIG.

In... in Bankpapieren.

DE RAADSHEER.

Uw oom heeft u zekerlyk ten zelfden tyde geschreven.

SIKNIG.

Ja.

DE RAADSHEER.

Kunt gy u met dien brief zuiveren?

SIKNIG.

Waarom? en waarvan?

DE RAADSHEER.

Ik verzoek u om een beslissend antwoord.

SIKNIG.

Thans... thans heb ik dien niet by my... ik herinner my... ik heb denzelfen gisteren avond verscheurd.

DE RAADSHEER.

Hebt gy in uw nachtwandeling laarzen aan gehad?

SIKNIG.

Ja!

DE RAADSHEER.

He! (een gerechtsdienaer brengt een paar laarzen.)

Zyn

Zyn dit uw laarzen, en dezelfde die gy by uw wandeling hebt aan gehad?

S I K N I G.

Ja, het zyn de myne, en waarschynlyk... ja toch! het zyn dezelfde die ik aan had.

D E R A A D S H E E R.

Door welk toeval zyn die met zo veel kalk bemorst?

S I K N I G.

Dat weet ik niet, waarschynlyk ben ik in de kalk getreden.

D E R A A D S H E E R.

Draagt gy de sleutel van uw kapkamer, die by het inkomen van uw logement is, altyd by u?

S I K N I G.

Altyd (*in zyn zak zoekende*) ik heb die heden zelfs by my, (*hy vertoont die.*) Ik onderhoude eenige vogelen daarin, die ik daaglyks zelf voer, maar heden heb ik die waarlyk vergeten.

D E R A A D S H E E R.

Is u niets van de diefstal bekend, die deze nacht in 't huis van den Koopman Richter plaats heeft gehad?

S I K N I G.

My? my niet in het geringste.

D E R A A D S H E E R.

Hebt gy dat kistje dat daar gestolen is niet gezien?

S I K N I G.

Ik! een kistje? hoe komt gy tot deze beledigende vraag?

DE RAADSHEER.

Zeer natuurlijk! het kistje is door een vengstet gestolen, waaronder kalk lag, waarin men verscheidene voetstappen ontdekte, het gerecht ging deze voetstappen na, welke hen naar uw kapkamer leidden, die wel gestolen was en in tegenwoordigheid van het gerecht geopend is. Men vond het kistje daarin, gebroken en ledig. Daar gy nu de sleutel van die kamer altyd by u draagt, dient gy toch te weten hoe dit kistje daar in gekomen is.

SIKNIG.

In myn kamer? dat is onmooglyk, dat is voor my onbegryplyk!

DE RAADSHEER.

Ten minste voor my zeer vreemd! uw bediende heeft men reeds ondervraagd, gy bekrachtigt zyne verklaring zo wel als zyne onschuld! Mynheer Sikkig! ik bid u, overleg alles wel;... gy zyt deze nacht niet te huis geweest, gy kunt niet bewyzen, waar gy geweest zyt; uw haarzen zyn met kalk bevlekt, men heeft het open gebroken kistje in uw kamer gevonden; heden morgen hebt gy geld voor uw borgtocht op de kamer gebragt, en gy kunt niet bewyzen van waar gy dat geld ontfangen hebt, bovendien beweeft de eigenaar dat de door u overgegevene Bankpapieren de zynen in nommers volmaakt gelyk zyn, ten minste even zo nieuw en onverleten als deze waren, dit zyn groote *Gravamina*! het doet my leed, maar...

SIK.

SIKNIG.

Groote God! gy zult toch niet geloven?.. alleen het denkbeeld doet my gruwen!.. ach, dat is aller verschriklykst! (*hy slaat op en trekt zyn zakdoek uit, en iets klinkends valt op den grond, de gerechtsdienaar raapt het op.*)

DE RAADSHEER.

Geef hier! (*hy beziet het, en zegt daarna tegen den Secretaris.*) Schryf voort! (*tegen Sikkig.*) Hoe komt dit in uw zak?

SIKNIG.

Dit? (*het beziende*) dit? (*zich bezinnende*) toen ik heden morgen uitging, trad ik daarop op de trappen, ik dacht dat het iemand verloren had, en in haast stak ik het by my.

DE RAADSHEER.

Het is zilver! een stuk van een beslag! (*tegen den koopman Richter*) mynheer! kent gy dit?

RICHTER, *het beziende.*

Ja, zeker ken ik het! het is een stuk van het beslag van myn kistje, juist het stuk van het sleutelgat: zie hier myn naam gegraveerd: J. R., ziet gy?

DE RAADSHEER.

Waarlyk, dat is te veel! ik beklaag u! Nu ben ik genoodzaakt u anders te behandelen: gy moet uw degen afleggen.

SIKNIG.

God! in welk eene verdenking, in welk een doolhof
vind

vind ik my gebragt! (*hy geeft zyn degen aan den gerechtsdienaar.*)

DE RAADSHEER.

Wilt gy uw zakken zelf uithalen, of...

SIKNIG.

Ach, dat is te veel! mynheer! ik ben onschuldig! noch nooit is de gedachte tot een diefstal in myn ziel opgekomen: ik kan, ik zal my rechtvaardigen, ik bid u, geef my tyd? Bedenk...

DE RAADSHEER.

Gy moet nu onschuld niet door woorden, maar door daden bewyzen!... haal uw zakken uit, of ik ben gedwongen ..

SIKNIG.

Neen... doch ja, ik moet my alles laten welgeval-
len; de waarschynlykheid is geheel tegen my; maar, wa-
rachting! by God! ik ben onschuldig! en dan, be-
denk eens, myn eer is voor eeuwig geschonden! Myn
vrouw zal daaronder bezwyken! en de schrik zal myn
ouders spoedig in 't graf doen dalen!

DE RAADSHEER.

Ik bid u voor het laatst, ik handel volgens myn pligt;
ik moet zo handelen! .. Gerechtsdienaar! (*deze nadert
Siknig.*)

SIKNIG.

Niet nader! noch nimmer heeft het gerecht de hand
aan my geslagen, en zal het nu ook niet doen! Ik kan
myn

myn zakken zelf uithalen. (*Hy legt zyn snuijdoos, zakdoek, sleutel, beurs, brieven-tasch en een brief op de tafel.*) Meer heb ik niet.

DE RAADSHEER.

Wat hebt gy daar in uw hand?

SIKNIG.

Het is het portrait van myn vrouw... dit zal ik toch mogen behouden?

DE RAADSHEER.

Onnooglyk!

SIKNIG.

Onnooglyk! zo staat het toch aan my het te vernietigen! (*hy breekt het.*) Het zal niet by het gerecht op tafel leggen, ter openbare beschouwing, om van hand tot hand te gaan, en ieder te doen zeggen: zie daar de schoone vrouw van den Dief!.. Ha, hoe griest my die naam! en toch zal de gantsche stad my zo noemen! Hemel! waardoor heb ik dit schriklyk lot verdiend?

DE RAADSHEER.

Wees bedaard! ik herhaal het nog eens: uitroepingen baten hier niets. (*tegen den Secretaris*) breng alles in orde. (*hy doorzoekt den Brieven-tasch en ziet den brief in.*) Ha, hier is nog een bankpapier van duizend gulden! hebt gy die ook van uw oom ontfangen?

SIKNIG.

Ik ontving vyfduizend gulden.

DE RAADSHEER, na den brief gelezen te hebben.

Om 's Hemels wille! Sikkig! gy zyt overtuigd, gy

zyt verloren! hier is de brief van uw oom: hy ſchryft u dat hy geen geld zonden kan, en toch zegt gy dat van hem ontfangen te hebben.

S I K N I G.

Ook nog dit.

DE RAADSHEER.

Beken liever rondborstig? Ik ſpreek nu, zelfs meer dan ik moest, als vriend, als mensch. Ontſchuldig u door overmatige liefde, door dringende begeerte naar uw ampt; en geef dezen eerlyken man het overige terug: ten minſte kan dit uw ſtraf verzagten.

R I C H T E R.

Mynheer! geef my alles terug, en ik zelf wil ſmecken dat men de gantsche zaak ſmore.

DE RAADSHEER.

Dit is nu niet meer mooglyk.

S I K N I G.

Het zal ook niet mooglyk zyn: breng my in de gevangenis; ik ben bereid mede te gaan.

DE RAADSHEER.

Gy bekennt dan de daad?

S I K N I G.

Ik! bekennen dat ik een dief ben?.. Mynheer! gy ſtoot my een dolk in 't hart! ik ben geheel onſchuldig aan deze misdaad, dat weet God, die myn ziel kent, en my niet verlaten zal. Alle bewyzen zyn tegen my; ik ben van alle tegenbewyzen ontbloot; en ben echter zo onſchuldig als gy zyt mynheer! gy die my met een

koel

koel opslag van medelyden aanziet, en gaarne uw afschuw tegen een dief daardoor wil te kennen geven.

DE RAADSHEER.

Ik hoop gy zult u beter bedenken, en ons het onderzoek niet lastiger maken. Beantwoord my slechts nog eene vrage: gy ontving dit geld niet van uw oom; van wien hebt gy het dan ontfangen?

S I K N I G.

Van een onbekende hand... Lach niet... deze lach beledigt de onschuld, en zal u eens in den dag van reukenschap voor het hoofd springen! Ik kan zekerlyk myn gezegde door niets bewyzen, maar het ware eenedolheid langer te zwygen, want het geld myn eer! het geld het leven myner vrouw en dat van haar geslacht: zulk een moord zal myn weldoenster niet op haar hoofd willen storten. Is zy waarlyk van hier gereist dan sta my God by!

DE RAADSHEER.

Hebt gy nog iets tot uw verschooning in te brengen?

S I K N I G.

Niets! de Hemel moet my redden, menschen kunnen het niet doen.

DE RAADSHEER.

Hoor dan het *protocol*, en onderteken het.

S I K N I G.

Waartoe?... doch ik onderschryf het dan (*Hy, de Raadsheer en de getuigen onderschryven het, waarna Sikkig vervolgt.*) Thans bid ik u voer my weg, want ik moet toch in de gevangenis!

DE RAADSHEER.

Ja; dat moet gy!

SIKNIG.

In de gevangenis! (*in tranen.*) Om daar myn trouwfeest te vieren. Ach, dat is verschriklyk! doch voer my weg, eer iemand binnen komt: ik heb geen bewys voor myn onschuld; alle verdenking is tegen my, ook zy konden naar den schyn oordeelen, ook zy konden geloven... voer my weg, dat ik hen niet weder zie voor dat ik gerechtvaardigt ben.

DE RAADSHEER, *tegen den Gerechtsdienaar.*
Haal een wagen. (*de dienaar vertrekt*)

SIKNIG.

Ik verander dit huis van blydschap in een huis van weeklagte! Ik breng schande over de gryze haren der oude lieden. Waarde, beste heer! voer my weg eer zy komen!

DE RAADSHEER, *tegen den Secretaris.*

Hebt gy alles *genoteert*? verzegel dan dit alles. (*Hem ter zyde trekkende*) Ga dan terstond naar zyne woning en verzegel daar alles. Verstaat gy my? (*de Secretaris volgt deze bevelen en vertrekt. Hy vervolgt tegen Sikkig.*) Ik bid u nogmaals..

SIKNIG.

O, gy bid vergeefs! ik verdien deze behandeling niet, dat zal u vroeg of laat blyken. Nu, voort! voort! voor het gerecht! in de gevangenis! in de foitering ter dood! alleen, voort! op dat ik hun klagten en hun

angftig gefchrei niet hore. . op dat ik niet wanhopig worde eer myn onfchuld gebleken is.

VIERDE TOONEEL.

DE VORIGEN, WILHELMINE en een GE-
RECHTSDIENAAR.

WILHELMINE, vrolyk en met levendigheid.

Myne heeren! ik bid u om verſchooning, het is de bruid niet mooglyk het gezelfchap van haar bruidegom langer te misfen. Al waren uwe bezigheden nog zo gewigtig, al betroffen zy zelfs den Staat, zo behoorde gy toch te bedenken, dat ik dezen dageen uitfluitent recht op hem hebbe, dat ik tot geen prys zoude willen afstaan.

DE RAADSHEER, leid haar zagt te rug.

Mejuffer! nog een oogenblik, wy hebben zo gedaan, nog eenige minuten.

WILHELMINE.

Die voor my tuuren zullen zyn! Neen, neen! ik laat my zo niet afzetten... (*zy ontfpringt hem en loopt na Sikkig*). Karel! Karel! om Godswil, wat deerd u?

SIKKNIG, ziet haar ſterk aan, wil ſpreken, maar kan niet, hy wyft met de hand naar de deur, einaelyk valt hy haar om den hals en zegt met een geſmoorde ſtem:

Wilhelmine! Wilhelmine!

WILHELMINE.

Hemel! wat is hier voorgevallen?

SIKNIG, *scheurt zich van haar los;
tegen den Raadsheer.*Voort, voort! lucht, lucht! of ik stik! (*hy scheurt
zyn kamisfool open.*)

DE GERECHTSDIENAAR.

Daar is de wagen.

SIKNIG.

Nu ben ik bedwaard. (*hy keert zich na Wilhelmine*)
God sta u by! ik kan het niet doen, (*hy snelt voort,
en de Gerechtsdienaar volgt hem.*)WILHELMINE, *wederhoud den Raad heer
en de overige.*Ik laat u niet gaan, myne heeren! voor dat ik weet
wat hier is voorgevallen! ontferm u over my! ik stel
my het verschriklykste voor! helpt my uit myn angst!
ik laat u niet los!DE RAADSHEER, *zich van haar los rukkende.*Mejuffer!... verschoon my!... ik moet gaan... stel
u gerust! alles kan zich nog ten besten schikken. (*hy
vertrekt met de getuigen.*)WILHELMINE, *de Koopman Richter vast-
houdende.*Neen, neen! eerst moet gy my zeggen, waarheen
myn Sikkig gevoerd word! wat is met hem gebeurd?
wat heeft hy gedaan?

RICH.

RICHTER.

Mejuffer! ik beklaag u.

WILHELMINE.

Beklagen! ben ik te beklagen? waar is myn Karel?
 waar is myn man?

RICHTER.

Hy is... Mejuffer, verschoon my!... gy zult het
 door anderen wel horen! ik moet voort!

WILHELMINE.

Man! ik laat u niet los! sleep my waar heen gy wilt,
 ik verlat u niet! Zyt niet bekommert, zo ik door uw
 dralen onmagtig mogt worden!.. Myn beklemde handen
 zullen u zo veel te vaster houden! ik bid u, spreek,
 spreek! waar is myn man?

RICHTER.

Hy is... in de gevangenis.

WILHELMINE.

in de gevangenis? neen, neen!... waarom?

RICHTER.

Ik beklaag u in myn ziel! maar gy moet het toch
 eenmaal weten! hy heeft deze nacht een kistje met geld
 gestolen.

WILHELMINE.

Onbarmhartige spotter! *(zy sloot hem van zich)* dat
 is onnooglyk! o, lieg zo wreed niet! gy ontrukkt my
 het leven.

RICHTER.

Gave God dat het een leugen ware! De helft van

het gestolene wilde ik gaarne daar om geven . . . Ik moet voort! vaarwel, arme vrouw! en troost u' (*hy vertrekt.*)

WILHELMINE *alleen.*

ô Neen! dat is onmooglyk . . . mischien iets verchriklyker . . . Ach, ik weet niet wat in my omgaat . . . ô myn Karel! . . . ik ongelukkige!

VYFDE TOONEEL.

WILHELMINE, DE MAJoor, Koopman LEZER.

Een wyl daarna Mynh. en Mevr. LEZER.

DE MAJoor.

Zeg my toch wat hier te doen is?

Koopm. LEZER.

Wilhelmine! wat deert u?

WILHELMINE.

ô, Myn lieve vader! sta my by! help my!

Koopm. LEZER.

Wat is 'er dan gebeurd?

WILHELMINE.

Myn arme Karel! . . . zy hebben hem . . . (*in tranen uitbarstende*) ô, vader! vader! ik ben een verlaten vrouw!

DE MAJoor.

Myn lieve kind! spreek klaar!

WILHELMINE.

Men heeft hem in de gevangenis gebragt!

DE MAJOOR.

Wie? wie?

Koopm. LEZER.

Siknig?

WILHELMINE.

Ja, ja!... o, red hem!

DE MAJOOR.

Wat heeft hy dan gedaan?

WILHELMINE.

Ik weet het niet.. zy zeggen... Hemel! ik beef als ik 'er aan denk... zy zeggen... zy beschuldigen hem met een diefstal!

DE MAJOOR.

Wat? wat? dat is niet mooglyk!

Koopm. LEZER.

Dat is niet mooglyk!... gestolen? nog eens niet mooglyk! Wanneer is hy gevangen?

WILHELMINE.

Op dit oogenblik!

Mynheer en Mevrouw Lezer komen met verbaasdheid binnen.

Mynh. LEZER.

Zeg my toch, om 's Hemels wille! ik zie met myn vrouw uit het vengster...

Mev. LEZER.

En een wagen met dienders komt voor de deur!

Mynh. LEZER.

En zy nemen Siknig mede!... Wat heeft dit te beduiden? wat heeft hy gedaan?

G 5

Koopm.

Koopm. LEZER.

Dat weten wy zo weinig als gy.

Mevr. LEZER.

Maar, hebben de dienders niets gezegd?

DE MAJoor,

Wilhelmine was alleen daar, en wat zy zegt is onmooglyk!

Mynh. LEZER.

Het kan toch geen geheim zyn!... Ik dacht my dezen dag zo hartelyk te vervrolyken. Ik leefde negentagtig jaren, en ik heb altyd gezien, dat na groote blydschap groote droefheid volgt; maar voor ditmaal komt het al te onverwacht! (*tegen den Majoor*) Zoon! loop schieelyk naar het stadhuis, en zie of gy iets te weten kunt komen.

WILHELMINE.

Ik ga met u; o, neem my meê! my zal hy niets verzwigen - ik wil zelf met hem spreken: kom voort, voort!

Koopm. LEZER.

Neen, dochter! gy moet hier blyven.

WILHELMINE.

Het is myn man! myn man!

DE MAJoor.

Ik wil eerst de zaak onderzoeken, en daarna, Wilhelmine! daarna...

ZESDE TOONEEL.

DE VORIGEN, ANTON.

DE MAJoor.

Daar komt Anton! die zal ons opheldering geven.
Waar is uw heer?

ANTON.

Op het stadhuis, mynheer Majoor! nu kan ik huilen!

WILHELMINE.

Maar waarom? spreek, lieve Anton! spreek!

ANTON.

Weet gy dan nog niets? dan wenschte ik dat ik hier niet gekomen was! doch waar zou ik loopen, om voor mynheer hulp te zoeken als by u? zo hy het gedaan heeft was het uit liefde tot u!... Gantsche nachten bragt hy slaaploos door, terwyl hy God bad hem te helpen, dat hy zyne Wilhelmine verkrygen zou.

Mynh. LEZER.

Maar wat heeft hy dan toch gedaan?

ANTON.

Och, mynheer! veel, als het waar is. Deze nacht heeft iemand uit het huis van den Koopman Richter een kistje gestolen. Onder het vengster, waardoor de dief inbrak, lag een kalkhoop, waarin men voetstappen zag. Het gerecht volgde deze stappen, die tot het huis en de kamer van mynheer zichtbaar waren. Men opende de deur, en vond daar het kistje open gebroken

en

en ledig. De verdenking viel natuurlyk op my; men deed my halen, en vraagde my zo lang, tot dat ik eindelyk zeggen moest dat mynheer deze nacht niet te huis was geweest, en dat hy de sleutel van zyn kapkamer altyd in zyn zak had.

DE MAJoor.

Uw heer was deze nacht niet te huis?

ANTON.

Neen, hy ging te elf uuren uit, en kwam niet voor half vier te rug.

Koopm. LEZER.

Waar is hy dan geweest?

ANTON.

Dat weet ik niet; maar toen hy te huis kwam waren zyn laarzen vol kalk, en dat heb ik voor het gerecht moeten zeggen.

Mevr. LEZER.

Om 's Hemel wil, lieve kinderen!

WILHELMINE.

Het is onmooglyk! het is onmooglyk!

ANTON.

Hy lei de bankpapieren op de tafel, en las daarin; maar dat heb ik niet gezegt om dat 'er niet na gevraagd wierd.

Koopm. LEZER.

Dat was dan omtrent vier uuren?

ANTON.

Het was nog zo laat niet.

Koopm.

Koopm. LEZER.

En gisteren zeide hy ons, dat hy het geld in wisfelgeld ontvangen had; en ten vier uren 's morgens is nog geen wisfelaar by de hand... Ô Hemel! zo by zich had laten verleiden!... ik moet gerust gesteld zyn of ongelukkig wezen! Kom Majoor! laten wy naar 't Stadhuis gaan.

DE MAJOOR.

Ja, laten wy gaan... Zo 'er iets aan de zaak is moeten wy toch raad schaffen

WILHELMINE.

Och, neemt my mede!

Koopm LEZER.

Lieve kind! dat kan niet, wees bedaard en blyf hopen.

WILHELMINE.

Zo gy hem spreekt, schets hem myn schriklyken toestand. Zeg hem hoe hevig ik hem nog beminne.

Mynh. LEZER.

God geve ons een goede uitkomst. (*Koopman Lezer en de Majoor vertrekken.*)

Z E V E N D E T O O N E E L.

Mynh. LEZER, MEVR. LEZER, WILHELMINE,
ANTON.

MEVR. LEZER.

W ees getroost lieve kind! nog is het niet zeker.
Mynh.

Mynh. LEZER.

Anton, hebt gy uw heer niet gezien?

ANTON

Ja, toen ik verhoord was, wierd ik opgesloten; welhaast liet men my los, en toen zag ik mynheer voor de Batie staan.

WILHELMINE

Hoe zag hy 'er uit? spraakt gy met hem?

ANTON.

Hemel! recht verwildert! ik sprak hem tweemaal aan, doch hy sloeg geen oog op my... en daarna.. (*hy weent.*)

Mynh. LEZER.

Welnu, en daarna?

ANTON.

Daarna kwam een diender, en toen... en toen sloten zy hem in ketenen.

WILHELMINE.

In ketenen? ô God! ô God! Moeder, moeder! is nu nog niets zeker?

ANTON.

Toen voerde zy hem weg, en ik liep hier henen om by u hulp te zoeken.

Mynh. LEZER, *met groote droefheid.*

Moeder! onze vreugd word verlichrliklyk verkeerd in bitterheid! ô, ween niet! ween niet! zo gy nog tranen hebt, bespaar die, helaas! gy zult die nodig hebben. Ik kan niet weenen; ik heb in myn leven meer droefheid dan vreugde gehad; de bron der tranen is by

my

my verdroogd... Zonder overtuiging slaat men niemand in ketens! Arme, verblinde Sikkig! uw noodlot perst nog eene traan uit myne oogen.

Mevr. LEZER.

Och, hy was altyd zo braaf, zo Godvruchtig!... het is onmooglyk dat hy schuldig is. Zie, lieve vader! zo hy inderdaad schuldig is, en ik hem redden kan, wil ik gaarne voor hem sterven: hy heeft het uit liefde gedaan.

AGTSTE TOONEEL.

DE VORIGEN, MEVROUW V. KLEM, en DE
BARON WILDENHAIN.

Mevr. V. KLEM, met de uiterste ongerustheid.

Zie daar nu een schoone historie! een schoon spektakel! men kon het huwlyk niet te spoedig doen voortgaan! met Turkische muzyk moest het de gantsche stad worden bekend gemaakt! en nu is het gaande: nu zit mynheer de bruidegom als een overtuigde dief in arrest.

Mevr. LEZER.

Overtuigd is hy toch nog niet?

Mevr. V. KLEM.

Overtuigd en bewezen: ik was zo even by de vrouw van Albersleven, toen de heer van Walden daar kwam, die zelf hem heeft verhoord. Men heeft het gebrooken kistje in zyn kapkamer gevonden.

Mynh. LEZER.

Dat bewyst de misdaad nog niet volkomen.

Mevr.

MEVR. V. KLEM.

Toen men hem visiteerde, vond men een stuk zilver
beslag in een van zyne zakken.

MEVR. LEZER.

Hemel! in zyne zakken!

MEVR. V. KLEM.

Ja, ja, in zyne zakken! ook heeft hy u allen gezegd
dat hy het geld van zyn oom ontfangen had?

MYNH. LEZER.

Ja, dat heeft hy gezegd.

MEVR. V. KLEM.

En dat dit een leugen is, daarvan is hy overtuigd ge-
worden, want men heeft den brief van zyn oom by
hem gevonden, en deze schryft uitdruklyk, dat hy
geen geld kon zenden.

MYNH. LEZER.

Zo dit alles waar is?

MEVR. V. KLEM.

Heer Baron! gy waart oorgetuige, en kunt alles be-
krachtigen.

DE BARON.

Het is, helaas! maar al te waar.

MEVR. V. KLEM.

Ik dacht van schaamte in de aarde te zinken. Ik
vloog hier heen, slechts om te zien of die slag u niet al-
len getroffen heeft.

MYNH. LEZER.

Heeft hy het dan inderdaad bekend?

MEVR.

Mevr. v. KLEM.

Hoe zou hy het kunnen loogchenen, daar alles klaar bewezen is? had men toch myn raad gevolgd, en zich zo niet gehaast met dit huwlyk, dan ware misfchien alles nog te fchikken geweest, om ten minfte buiten fchande te blyven. Nu is 'er geen helpen aan. Ik ga voor eenige maanden op het land; heer Baron! gy zult my vergezellen?

DE BARON.

Uwe genade maakt my tot den gelukkigften fterveling!

Mevr. v. KLEM.

Ik heb wel honderd maal gezegd, dat de phifionomie van dien man my niet geviel.

DE BARON.

Daar heeft uwe genade gelyk in: ik heb dezen morgen nog dezelfde aanmerking gemaakt: hy had zo iets fomers, iets achterhoudens in zyn gelaat, hem ontbrak een vrye, een openhartigen opflag.

(Wilhelmine fchreit en wil vertrekken.)

Mevr. LEZER.

Waar gaat gy heen kind? blyf hier.

WILHELMINE.

Ik moet wég! ik voel my niet wel!

Mevr. LEZER.

Blyf hier, blyf by my: wy zullen te zamen weenen.

Mevr. v. KLEM.

Ik beklag dat arme kind in myn ziel! Lieve grootpa-

pa! gy behoorde terstond alles in het werk te stellen, om haar van dezen man te scheiden.

WILHELMINE.

Scheiden! ik my van hem scheiden! dat kan geen menschelyk geweld: en de Hemel eischt dit niet van myn hart, zo hy inderdaad schuldig is, dan wierd hy het door al te sterke liefde tot my, en als de wetten hem straffen, dan moet ik hem daar voor belonen... Moet hy... ô, het is verschriklyk hier aan te denken... word hy tot den kruiwagen veroordeeld, dan zal ik hem zyn ketens helpen dragen; ik zal het zweert van zyn voorhoofd vegen; ik wil hem verbergen voor de oogen van het volk... ô, het zal een tooneel van medelyden, van ontferming zyn voor allen!

Mynh. LEZER.

Myn lieve kind! het is zo ver nog niet gekomen.

DE BARON.

Het zal ook zo ver niet komen, zo 'er mooglykheid toe is. Ik zelf zal tot den Minister gaan. Ik ken hem, wel is waar, niet van naby; maar zo myn aanzien, myn rang iets kan doen, verzeker ik u van myn bystand.

Mevr. v. KLEM.

Hoe edel! hoe grootmoedig! mynheer Baron! ik zal ook tot hem ryden, en myn best doen, om ten minste een openlyk schandaal te weren. Wees intuschen gerust, lieve nicht!

WILHELMINE.

Ik wil ook tot hem gaan. (tegen mynh. en mevr. Lezer.)

zer) Gy moet my vergezellen: ik zal tusſchen u beiden ſtaan; als een verlatene vrouw, zal ik myn handen tot hem uitſteken, en zo hy ooit man en vader is geweest, moet dit zyn hart week maken.

N E C E N D E T O O N E E L.

DE VORIGEN, DE MAJOOR, KOOPM. LEZER.

Koopm. LEZER, *in tranen op Wilhelmine toetredende.*

Ongelukkig kind! ik kan u uw man niet weder geven!

DE MAJOOR.

Met bedaardheid: denk aan haar leven.

Koopm. LEZER.

Arme Wilhelmine! wat zult gy te lyden, wat zult gy doorreſtaan hebben! gy zult troost by uw vader zoeken, en hy heeft geen troost.

DE MAJOOR.

Ik bid u...

Mynh. LEZER.

ô God! het is dan waar?

Mevr. LEZER.

Tot nog toe had ik hoop; maar nu... goede God! hoe is het dan mooglyk!... is het dan wezenlyk waar?...

Koopm. LEZER.

O, ja! maar al te waar! de bewyzen zyn te ſprekende.

Mynh. LEZER.

Hebt gy hem dan zelveu gesproken?

DE MAJOOR.

Neen, hy zit zonder acces.

WILHELMINE, *uit een diep gepeins bekomende.*

My, my zal men toch by hem laten; my, zyn arme, zyn ongelukkige vrouw!

Mynh. LEZER.

Lieve kinderen! ons jammeren baat ons niets; wy moeten werkzaam zyn.

DE MAJOOR.

Zeg ons slechts wat'er gedaan moet worden? om den armen jongen te redden, zoude ik my zelveu ongelukkig maken; by God! ik zou geen middel ontzien.

Mevr. LEZER, *schreiende.*

Wie zal ons nu des avonds uit zulke schoone boeken voorlezen?

Mynh. LEZER.

Ons blyft geen ander middel over dan dit: de Minister is een menschlievend man; laten wy hem genade, ten minste verzagting vragen; het geld kan op het oogenblik worden weder gegeven.

Mevr V. KLEM.

Ja, dat is nog ver van daar: 'er moet nog duizend guldens in bankpapier zyn, nog vier honderd ducaten in baren geld, en dan nog verscheidene kleinodien.

Mynh. LEZER.

Dat moet toch alles voor den dag komen!

DE BARON.

Misfchien had hy heimelyke fchulden, die hy van tyd tot tyd uitfelde, en die hy in den vroegen morgen betaalde.

Mynh. LEZER.

Des te beter, dan zullen 'er minder bezwaarniften komen. Anna! alles wat ik heb, myn huis, myn tuin, myn weinige kostbaarheden, alles geef ik ten beste, als ik hem redden kan. In myn ouden dag wil ik gaarne bedelen, als flechts de arme verdoolde te helpen is. Hy deed het uit liefde.

DE MAJOOR.

Ik verpande gaarne myn gagie voor hem. Voor een ftooter daags wil ik als musquettier leven, commies brood eeten en water drinken, zo ik daardoor zyn lot verligten kan.

Mynh. LEZER.

Welaan dan! misfchien is het nog niet gebragt voor de hoge criminele rechtbank; misfchien kan de Minister hem nog redden. Komt! tydverlies is fchadelyk.

Mevr. v. KLEM.

Gy kunt u van myn koets bedienen, ik zal met den heer Baron te voet volgen.

Mynh. LEZER.

Neen, ik ga te voet. De ftad was getuige myner blydfchap, zy mag het ook zyn van myne droefheid. *(tegen mevr. v. Klem)* Kan uw Karel goed hefkozen?

Mevr. v. KLEM.

O, dat kan hy meesterlyk.

Mynh. LEZER.

Neem hem dan mede; het gestreel van een kind maakt dikwils het manlykste hart week.

Mevr. v. KLEM.

Kom, lieve Myntje! kom, gy moet met kracht bidden.

WILHELMINE.

Bidden! dat zal ik, dat een stenen hart zou breken...
(*in snikken uitbarstende*) als tranen my het spreken niet beletten.

Koopm. LEZER.

De Hemel geve dat onzen gang niet vergeefs zy.

Einde van het Derde Bedryf.

VIERDE BEDRYF.

*Het Tooneel verbeeld het gehoorvertrek van den
Minister.*

E E R S T E T O O N E E L.

Mynheer Mevrouw en Koopman LEZER, DE
MAJOOR, WILHELMINE, MEVR. V. KLEM,
DE BARON, DE KADET, KAREL, EEN
BEDIENDE.

DE MAJOOR, *tegen den bedienden.*

Zyn Excellentie zal toch wel haast te huis komen?

DE BEDIENDE.

Terstond na de conferentie.

DE MAJOOR.

En wanneer is die doorgaans geeindigd?

DE BEDIENDE.

Doorgaans ten twee uren, maar somryds ook wel een
uur later.

DE MAJOOR, *tegen allen.*

Wy zullen toch op hem wachten, niet waar?

Mynh. LEZER.

Voorzeker wachten, al kwam hy ook in den nacht

te huis; maar geef my een stoel, men kan my niet kwalijk nemen te zitten, myn beenen kunnen my niet lang meer dragen.

MEVR. LEZER.

Ik ben ook vermoeid, (*zy zetten zich*) Myntje! lieve Myntje! gy schreit gestadig, als de Minister komt zulk gy niet kunnen spreken.

MEVR. v. KLEM, *trekt den Baron ter zyde, en plaats zich met hem op een Canapé.*

KOOPM. LEZER.

Hebt gy wel gezien hoe het volk met den vinger op ons wees? en gehoord hoe eenige hard op zeiden: dat is de vrouw van den dief, dat is haar vader, en dat is de overgrootvader... ô, Siknig! Siknig! gy hebt ons allen ongelukkig gemaakt.

DE MAJOOR.

Maar hebt gy ook wel gehoord hoe anderen zeide: om zulk een Engel te bezitten zoude ik ook een dief worden!

WILHELMINE.

Och, denken wy niet aan het geen de menschen zeiden! erinner u liever zyn jammerlyken toestand: hy zucht in den kerker, en waar ik ga en sta, zie ik zyne ketenen.

T W E E D E T O O N E E L.

DE VORIGEN, ERN BEDIENDE, *en terstond*
daarna DE MINISTER met KOOPM. RICHTER.

DE MINISTER, *komt met Richter binnen.*

Alles wel, myn lieve vriend! alles goed. Gy geeft my hierdoor een bewys van uw goed hart; maar de wetten beoordelen de daden, niet de afzigten. (*Hy wil in zyn Kabinet gaan.*)

Mynh. LEZER.

Uw Exellentie!..

Mevr. LEZER.

Ontferm u over ons!

DE MINISTER.

Wat is 'er van uw begeerte?

DE MAJoor.

Uw Exellentie! wy zyn de ongelukkige familie, die heden door onverbreeklyke banden gehecht is aanden Stads kassier Sikuig. Zie hier zyn bedroefde, zyn ongelukkige vrouw! deze is haar vader, deze zyn haar eerwaardige overgrootouderen!.. alle brengen hier wel tranen maar geen woorden.. heb deernis met ons!

Mynh. Mevr. *en* Koopm. LEZER, *geknteld.*

Uw Exellentie! heb medelyden!

WILHELMINE, *zyn knien omarmende.*

Deernis! deernis! genade! ik ben een hulploze, een verlatene vrouw! wees myn vader, geef my myn man

weder... de spraak begeeft my... verhoor myn bede.:
ik ben geheel verlaten!

KAREL, *van zyn moeders zyde loopende, en aan de
voeten van den Minister vallende.*

ô, ik bid, ik bid!...

DE MINISTER.

Staat op, staat op! (*hy heft de oude lieden op.*) Eer-
waardig paar! zet u nevens my. (*Hy zelf zet hen twee
stoelen.*) Neemt uw plaats.

Mynh. LEZER.

Wat hebben wy te hopen?

Mevr. LEZER.

Hy deed het uit liefde!

WILHELMINE.

Tot my! tot my!... als ik hem niet redde, word ik
krankzinnig!

DE MINISTER.

Bedaard, myne vrienden! bedaard! ik heb my de
gantsche zaak slechts laten verhalen en heb nog niets van
de zette gezien. Doch zo de bewyzen volledig en klaar
zyn, dan moet hy de daad bekennen, en in dat geval,
spreek zelf, wat kan ik als dan doen?

DE MAJoor.

Hem redden!

Mynh. LEZER.

Zich zyner ontfermen!

Koopn. LEZER.

Zo 'er iets aan de som ontbreekt, wy willen alles ver-
goeden.

Mevr.

MEVR. LEZER.

Ja, dat willen wy; al zouden wy ook alles verkoopen.

Mynh. LEZER.

Geef hem niet over aan het criminele gerecht?

DE MINISTER.

Dat is reeds geschied, en dat moest geschieden.

Mynh. LEZER.

Dan zy God hem genadig!

WILHELMINE, *tegen den Minister.*

Ook gy, ook gy! of hy is verloren.

DE MINISTER.

Arme vrouw! ik beklaag u in myn ziel! gave God, dat ik u meer kon schenken dan myn medelyden! maar ik ben slechts de arm der wetten, ik moet hare bevelen volbrengen. Hoe kan ik den misdadiger genade toeroepen, als de wetten hem veroordelen tot eene eeuwig durende gevangenis!

WILHELMINE.

Eeuwig, eeuwig!.. dat is de waereld tot een hel maken!... hoe zal men tot de gerechtigheid toevlugt nemen, als de rechters duivelen zyn, die met de eeuwigheid spelen?

Koopm. LEZER.

Verschoon toch haar wanhoop.

DE MINISTER.

Ik vergeef de smarte eener echtgenote nog veel meer dan dit.

Mynh

Mynh. LEZER.

Uw Excellentie verzagte voor 't minst zyn vonnis? Een grysaart, die dezen dag zyn negen-en-tagtigste jaar bereikt, smeekt u daarom! hy zal als smarten en elende hem naar de Eeuwigheid helpen, by God deze weldaad gedenken.

DE MINISTER.

Zyn vonnis verzagten? dat kan alleen de monarch doen. Ik geef u myn woord van eer dat ik zelf aan zyne voeten vallen en om verzagting voor hem zal smeken; maar ik vrees, ik vrees, dat ook de grootste verzagting u weinig zal baten. En genomen, dat de goede vorst, zich hier geheel mensch en vader betoont, enden tyd der straffe tot op tien of zelfs op vyf jaren vermindere, zal dan nog de arme ongelukkige met zo veel gevoel dit uithouden? en gy, zult gy het einde van alle deze elende, overleven?

Mynh. LEZER.

ô God! ô lieve God!

DE BARON.

Uw Excellentie verschone my; ik ben een vreemd Cavalier, maar ik heb het geluk met deze dame bekend te zyn; ik beklaag mede deze arme ongelukkige familie! ik bid dus voor den misdadigen. Men heeft my reeds van alle kanten het grootmoedige hart van uwe Excellentie geroemd; ik vleije my alzo dat ik geen vergeeffche bede zal gedaan hebben.

DE MINISTER.

Mynheer Cavalier! sta uwe oogen om u heen, overal ziet gy de beeldtenis der uiterste elende en innigste droefheid. Zo dit alles niets vermag om my van myn zwaren pligt af te brengen, wat zal dan een koel, een gewoonlyk compliment afdoen?

MEVR. v. KLEM.

Uwe Excellentie bevryde hem ten minste van openbare schande. Myn gemaal zaliger was met veele adelyke huizen hier vermaagschapt. . .

DE MINISTER.

Al ware hy een vorst, mevrouw! zo kan ik hierin niets meer doen. Verschoon my, ik moet u verlaten. Schryf dit niet toe aan myn te weinig, maar veeleer aan myn te veel gevoel. Als ik aan den oever van een water sta, en in het midden een mensch met de dood zie worstelen, dien ik niet kan redden, dien ik geen hulp kan toebrengen, dan spoede ik my liever van de plaats, dan dat ik werkloos daar staan blyve, zyn roepen om hulp hoor, zyne angstige wenken zie, en hem toch geen hulp kan toebrengen. . . Gaat te zamen naar huis, ik zal doen al wat ik kan! Gaat heen. (*tegen koopman Richter, die achterwaarts gebleven is.*) Kom, mynheer! Ik zal u uwe juweelen betalen.

WILHELMINE, *hem wederhoudende.*

Neen! zo niet. Gy kunt voor eeuwig straffen, en ik kan voor eeuwig beminnen! ontferming! ontferming!

DE MINISTER, *zich van haar ontslaande en
haar tot de overige leidende.*

Zorg voor haar, en ga met haar naar huis.

WILHELMINE, *door haar vader en de Majoor
vastgehouden.*

Laat my los! (*zy ontworstelt hen*) Voor zyn deur
wil ik leggen, en kruipen, hy moet my toch hooren.
(*zy werpt zich voor de deur van zyn kabinet neder.*)

Mynh. LEZER.

Kom, vrouw! kom! God hoort en ziet onze droef-
heid overal, en hy alleen kan die verminderen. Kom,
wy gaan naar huis.

DE MAJOOR.

Och, dat grieft, als men gaarne helpen wil en niet
kan! gaat gy naar huis, ik ga tot den Vorst! Gy allen
zult ook *audientie* hebben of ik... ik zal niet langer de
Majoor Lezer heten.

DERDE TOONEEL.

DE VORIGEN, SOPHIA.

SOPHIA, *treed door de zydeur binnen, zy huppeld langs
het tooneel naar het kabinet van den Minister,
stoot tegen Wilhelmine, en helpt haar op.*

W at deert u? Wie zyt gy?

WILHELMINE.

Wie ik ben? de ongelukkigste van alle ongelukkigen,
de verlatendste van alle verlatenen!

SOPHIA.

Hemel! wat is u dan gebeurd?

WILHELMINE, *wanhopig.*

O, niets! niets! in de oogen van den *eeuwigen* rechter die daar binnen is, een geringe kleinigheid. . . . Men heeft my myn man. . . . Hebt gy ooit bemind? . . .

SOPHIA.

O ja! . . .

WILHELMINE.

En bemint gy nog?

SOPHIA.

Hartelyk en teder!

WILHELMINE.

O, dan zult gy, dan moet gy my verstaan! ik was dezen morgen eene bruid, voor het heilig altaar, voor de oogen des Hemels en der menschen, ontflag ik hem tot man, een half uur daarna scheurde men hem van myne zyde, en sleepte hem in de gevangenis.

SOPHIA.

O, dat is verschriklyk! . . . maar waarom? om wat? . . .

WILHELMINE.

Ik was zyn hoogste goed! zyn hemel! ik was zyn alles! om my te bezitten, om zyn ampt te kunnen aangaarden. . . . o Hemel! . . . Zyt gy de vrouw vanden Minister?

SOPHIA.

Ik ben zyne dochter.

WIL-

WILHELMINE.

Ô, Dan, dan moet gy my bystaan; het vrouwelyke lyden treft vrouwelyke harten het sterkst: het manlyk hart is daar te eng toe, maar het vaderlyk hart dat is open en wyd! Gy moet u myner ontfermen, gy moet als kind uw vader voor my smeken... Zult gy het doen?

SOPHIA.

Gaarne en gewillig! Maar zeg my toch wie zyt gy? hoe is uw naam?

WILHELMINE.

Voorheen heette ik Wilhelmine Lezer, heden...

SOPHIA.

Wilhelmine Lezer?

Koopm. LEZER.

Zy is myn dochter.

Mynh. LEZER.

Myn kleindochter.

SOPHIA.

Wilhelmine Lezer? en uw man? hoe heet uw man?

Koopm. LEZER.

Siknig!

SOPHIA.

Siknig? de Stadskasfier?

Koopm. LEZER.

Ja, dezelfde.

SOPHIA, *met snelheid.*

En hoe kwam die in hechtenis?

Koopm. LEZER.

Hy beminde myne dochter onuitspreeklyk; ik beloof-

de

de haar aan hem, mits hy in staat ware haar te onderhouden; het Stadskassiersamt was open; hy verzocht daarom, en verkreeg het; om het te aanvaarden, moest hy vierduizend guldens borg stellen.

SOPHIA, *ongeduldig.*

En, en? verder! verder!

Koopm. LEZER.

Gisteren avond zeide hy ons, dat zyn oom hem dat geld gezonden had; daar nu onze oude grootvader op heden verjaarde, maakte wy haast met het huwlyk. . .
o, die ongelukkige man! (*hy schreit.*)

SOPHIA.

Ik bid u, om al wat in de waereld is, vaat voort!

DE MAJoor.

Dezen morgen huwden zy; kort daarna nam men hem gevangen, en toen ontdekte men dat hy zich door al te sterke liefde had laten verblinden, en in den vorigen nacht het geld van een Koopman had gestolen.

SOPHIA.

Gestolen? dat is onmooglyk!

DE MAJoor.

Het is, helaas! maar al te waar! men heeft den brief van zyn oom by hem gevonden, waarin deze schryft, dat hy hem geen geld kon zenden, hy, evenwel zeide, dat hy het van zyn oom had ontfatigen, voor hem is geen uitweg meer, men heeft het kistje...

SOPHIA.

Hoe veel zou hy dan gestolen hebben?

DE MAJOR.

ô, Veel! nog word 'er veel gemist.

SOPHIA.

Hoe veel heeft men by hem gevonden?

DE MAJOR.

Vyf duizend guldens: vier duizend had hy...

SOPHIA.

Vyf duizend guldens? en in welke munt?

DE MAJOR.

In Bankpapier.

SOPHIA.

Van duizend guldens het stuk?

DE MAJOR.

Ja, van duizend.

SOPHIA.

ô, Om 's Hemels wille! Sikaig is onschuldig! hy heeft het niet gestolen, hy is onschuldig! verheugt u, hy is onschuldig! Ga met my naar myn Vader!.. maar neen, wacht my hier; wacht my. . Hemel! wat had ik kunnen veröorzaken! ô! hy heeft zo getrouw vervuld!.. hy is onschuldig, droogt uwe tranen! Ik weet, door het hevig verlangen om u te overtuigen, niet wat ik doe! wacht toch, ik ben op het oogenblik weder hier. Hy is onschuldig, onschuldig! *(Zy snelt in het Kabinet van den Minister.)*

V I E R D E T O O N E E L.

DE VORIGEN, SOPHIA, *die af en aanloopt.*

Mynh. LEZER.

Myn Anna! hoe bevind gy u? wat zegt uw hart u?

Mevr. LEZER.

ô, het zegt my alles goeds! hy is onschuldig! hy is het!

WILHELMINE.

Onschuldig, onschuldig! gedurig klinkt my die Godlyke toon in de ooren: „hy is onschuldig”.

Koopm. LEZER.

Als dit mooglyk ware! ik begryp het niet! Heme! zo gy ons dat wonder toefchikt, dan zyt gy groot, dan zyt gy rechtvaerdig!

DE MAJOOR.

ô, Zo de jonge onschuldig is, als hy het is... Ik zal my niet te vroeg verheugen, maar... maar...

DE KADET.

Oom, en zo wy heden nog dansten!

DE MAJOOR.

Ja, dansen!.. voor Gods oog wil ik juichen en danken. De blydschap maakt my buiten myzelven.

DE BARON, *op zyn horologie ziende.*

Reeds twee uur; men zal my met het *Diné* wachten.

Mevr. v. KLEM.

Ik ben niet in staat om daar te verschynen, en boven dien ook moet ik afwachten hoe of de zaak hier zal eindigen.

digen. Ik gawe met veel vermaak duizend guldens daarvoor, zo ik slechts van de schande bevryd ware.

SOPHIA, *aan de deur van 't Kabinet.*

Wilt gy myn meisje eens roepen? zy heet Lotje, zyt gerust, myne vrienden! gy zult zo terstond alles weten.

(Zy gaat weder in 't Kabinet.)

DE KADET, *houd den Majoor te rug, die Lotje roepen wil.*

Ik, ik lieve oudoom!

DE MAJOOR.

Recht zo, gy hebt jongere beenen.

Mynh. LEZER.

Anna, lieve Anna! myn hoop wakkert hoe langs hoe meer!

Mevr. LEZER.

Ja zeker! ik houde my reeds aan haar vast, zietoch hoe ik opgevrolykt ben. *(Het meisje, door de Kadet geroepen, komt op het Tooneel en gaat in 't Kabinet.)*

DE MAJOOR.

Wat dat meisje daarby te doen heeft, kan ik niet begrypen.

Koopm. LEZER.

Voor my is alles als een droom! Hoe is het met u, myn lieve dochter?

WILHELMINE.

ô, Goed, goed! Ik hoore niet anders dan genade roepen; en dit is voor myn hart zo wel!..

SOPHIA, *verheugd uit het Kabinet komende, houd een papier in de hoogte en roept.*

Victorie! victorie! ziet gy, dit papier brengt hem op 't oogenblik in uwe armen! (*Zy vertrekt door een andere deur en komt spoedig daarna weder, allen spreken door elkanderen men hoort niets dandewoorden:*)

Hy zal komen! hy komt! hy is vry! hy is onschuldig!

WILHELMINE, *haar vader om den hals vallende.*

Vader, vader! ik zal hem weder zien! ik ben geen ongelukkige dochter meer! ik ben gelukkig! gelukkig!

SOPHIA, *by 't inkomen.*

Daar ben ik! daar ben ik! bemoedig u, zyt vrolyk, hy zal zo verschynen, gered en onschuldig: maar vooraf moet gy my alles vergeven.

DE MAJoor.

Vergeven? hoe! daar wy...

SOPHIA.

Ja vergeven!... Ik alleen ben schuldig aan zyn arrest en aan uw lyden! Gy staat verbaasd? doch het is zo! Ik alleen ben de oorzaak van alles. Gisteren wierd my de geschiedenis van den ongelukkigen Sikkig verhaald, men schilderde my zyne verlegenheid af, wegens den borgtogt, en ook zyne liefde voor u. Ik had my, wegens eene gedane gelofte, voor lang voorgenomen, twee elkander minnenden gelukkig te maken, en zond, zonder my te noemen, vyf duizend guldens, aan den braven Sikkig, zo voor den borgtogt als voor de onkosten we-

gens zyn huwelyk. Dan, ik bezwoer hem by zyne eer, by uwe liefde, niemand, wie hy ook zyn mogt, zelfs u niet, mevrouw, één enkel woord van myne daad te melden; want ik wilde my door dit gering geschenk in gene verdenking brengen, en geen dankbetuiging ontfangen. De brave man voldeed getrouw aan myn verzoek, en moest welhaast schriklyk hier voor boeten, daar een der zeldzaamste toevallen hem dezen nacht in verdenking van een diefstal bragt.

KOOPM. LEZER.

Maar het kistje is evenwel by hem gevonden!

SOPHIA.

Dat alles moet zich verder opklaren. Zeker is het, dat hy de bankpapieren van my ontfing. De nummers zyn my bekend, en als die overéénkomen, zo, lyd de zaak geen twyfel.

KOOPM. LEZER.

Zo dat wy ons dan met recht kunnen verheugen?

SOPHIA.

Verheugen, vrolyk zyn... Hemel! als ik aan de verschriklyke gevolgen denk, dan beve ik! (*tegen Wilhelmine.*) Kunt gy het my vergeven?

WILHELMINE.

Om 's Hemels wil, spreek my van geen vergeven! Ik moet u danken, en myn geheel leven door danken; heden kan ik het niet: gy gaaft my myn man weder, en zonder uw grootmoedig geschenk...

SOPHIA.

Zwyg daarvan, lieve vriendin! wees vrolyk. Gy zyt immers heden een bruid, en ik ben 'er ook een; gy zult myn bruiloft mede bywonen.

DE BARON.

Ik moest toch in de daad.... (*tegen Mevr. v. Klem.*) Met uw verlof, dat ik u voor een oogenblik moet verlaten.

Mevr. v. KLEM.

Wacht nog een oogenblik, gy moet my naar huis geleiden. Blyf tot hy komt. Alles is my nog zo klaar niet.

V T F D E T O O N E E L.

DE VORIGEN, DE MINISTER, KOOPM-RICHTER,

DE MINISTER, *in het uitkomen tegen Richter.*

Verlaat u geheel en al op my: het strengste onderzoek zal door het gantsche huis plaats hebben: de gehele zaak moet zich ontwikkelen. (*tegen al de anderen.*) Nu, myn lieve vrienden! Kom ik vrolyk tot u. De zwemmende die ik met de dood zag kampen, heeft een steun in het water gevonden; hy nadert den oever; ik wil hem met u vol verlangen verwachten. 'Er zyn nog eenige omstandigheden, die wel wat ontwikkeling vereischen, maar ik ben verzekerd dat alles goed zal eindigen. Myn

Romaneske dochter had, door hare *Delicatesse*, byna een gantsche familie ongelukkig gemaakt, daar zy waaude die hoogst gelukkig te maken. Eerwaardige grysaart! wees vrolyk. (tegen *Wilhelmine*.) Mevrouw, hoe bevind gy u?

WILHELMINE.

o Mynheer! ik verlang... ik wacht op hem...

DE MAJOOR.

Ja, uw Excellentie! het gaat my ook zo, God weet het! ik wil my gedurig verheugen, maar hier zit het my; hier!... ik zie onophoudelyk en treurig naar de deur.

SOPHIA.

Hy zal komen, en spoedig komen.

Mevr. LEZER.

Ach, dat hy reeds hier ware! zonder hem is onze vreugd onvolmaakt.

Mynh. LEZER.

Goede Hemel! als ik bedenk hoe hy my naar huis zal geleiden!.. dan zal ik niet meer zo waggelend gaan (*Ondertusfchen spreekt Richter in stilte met den Minister, en wyst met den vinger op den Baron.*)

DE MINISTER.

Gelooft gy inderdaad?..

RICHTER.

Ik ben 'er byna van verzekerd... zo ik het van naby kon bezien..

DE MINISTER, *tegen den Baron.*

En gy, mynheer! daar ik u heden van een zo goede zyde heb leeren kennen, zyt gy niet mede verblyd?

DE BARON.

ô, Voorzeker! Hy is inderdaad een goede jonge. Voorlang kende ik hem van aanzien, want ik woon met hem in één huis.

DE MINISTER.

Ei, ei! in één huis... maar gy hebt daar een voortreflyken ring: zoude ik 'dien wel eens mogen zien?

DE BARON, *hem den ring gevende.*

Ten uwen dienste: het is een erfuis van myn vader.

DE MINISTER, *den ring beschouwende.*

Schoon, schoon! zuiver!.. Hoe is toch uw naam?

DE BARON.

Baron Wildenhain.

DE MINISTER.

En van waar?

DE BARON.

Van Munster, in Westphalen.

DE MINISTER.

Hebt gy ook een paspoort?

DE BARON.

Neen: een man van myn stand zal wel geen paspoort nodig hebben?

DE MINISTER.

Toch, toch! daar zyn zo vele reizende Baronnen en Cavaliers, dat men de ware van de valsche niet meer

onderscheiden kan. Gy kost gevaar loopen van hier of daar voor een gelukzoeker gehouden te worden. (*tegen Richter.*) Gy zyt een Juwelier, waardeer toch, uit klucht, dezen ring eens? hy is schoon!

Mevr. v. KLEM.

Ik kan uwe Excellentie verzekeren, dat de heer Baron een ryk Cavalier is: hy heeft gisteren voor tien duizend guldens aan wisselbrieven van huis bekomen.

DE MINISTER.

Gisteren? Wissels? Wat waren dat voor wisselbrieven?

DE BARON, *Richter sterk hebbende aangezien, ten uiterste verschrikt.*

Het waren... Fransche papieren.

DE MINISTER.

Gy hebt die waarfchynlyk reeds omgezet?

DE BARON, *Richter gedurig aanziende.*

Ja, by .. by den Wislaar Bruner!

DE MINISTER.

Gisteren, of eerst dezen morgen?

DE BARON.

Dezen morgen,

DE MINISTER, *tegen een knecht.*

Loop eens schielyk naar den Wislaar Bruner. Ik laat hem vragen: of de Heer Baron Wildenhain dezen morgen voor tien duizend guldens Fransche papieren by hem heeft omgezet? schielyk! (*de knecht vertrekt.*)

DE BARON.

Uwe Excellentie! ik wil niet hopen dat gy aan myne

woorden twyfelt; bovendien, ik sta hier voor geen rechtbank, en ben diergelyke bejegeningen ongewoon. Ik heb de eer uw dienaar te zyn! (*hy wil vertrekken.*)

DE MINISTER.

Ô, Wacht nog wat, gy zult toch zonder uw ring niet heen gaan.

DE BARON.

Ik verzoek, my dien te rug te geven.

DE MINISTER, *terwyl Richter hem den ring weder geeft, en met het hoofd knikt.*

Vanwaar hebt gy dezen ring?

DE BARON.

Ik bid andermaal om verſchoning.

DE MINISTER, *toornig.*

Schurk! vanwaar hebt gy den ring? Het is geen erfnis van uw vader; dat is een leugen! ſpreek! hoe kwaamt gy aan dezen ring?

DE BARON.

Ik zal my ten eenigen tyde tegen zulke ſchandelyke vragen weten te verdedigen. (*hy wil vertrekken.*)

DE MINISTER.

Geen voet te verzetten! ik elſch een zuivere en ware bekentnis: van waar hebt gy dezen ring?

MEVR. V. KLEM.

Om 's Hemels wille! uw Exellentie! hy is een Baron! een Baron!

DE MINISTER.

Hy is een bedrieger! dit alleen zie ik in hem, en niet anders.

Z E S.

ZESDE TOONEEL.

DE VORIGEN, EEN KNECHT.

DE KNECHT.

De wislaar Bruner doet uw Exellentie onderdanig groeten, en hy heeft heden, noch ooit met een Baron Wildenhain Fransche papieren verwisseld; hy kent dien heer niet eens.

DE MINISTER.

Hoort gy het? van waar is de ring?

DE BARON.

Ik wil... ik moet het vryuit bekennen... Toen ik dezen morgen uitging, vond ik dien op de trap.

DE MINISTER.

Een schandelyke leugen! die ring behoort aan dezen eerlyken man, die dezen nacht bestolen wierd, zo het heette door Sijnig, maar eigentlyk door u. Beken het, of ik zend om de wacht. (*Hy wil vertrekken.*)

DE BARON, *knielend.*

Ik bid uw Exellentie om genade.

Mevr. v. KLEM.

Om 's Hemels wille!...

DE MINISTER.

Hebt gy het kistje gestolen?

DE BARON.

Ja, ja! ik bid om ontferming!

DE MINISTER.

Hoe kwam dat in de kapkamer van Sijnig?

DE BARON.

Ik wierp het door het vengster dat op de trap is.

DE MINISTER.

Ondeugende boef! voorzeker met een Godloos voornemen! Hoe kwam dat stuk beslag in de zak van Sikkig?

DE BARON.

Ik brak het kistje op de trap; misschien is dit daar afgevallen, misschien heeft hy het daar gevonden... genade! genade!

DE MINISTER.

Hoe zyn de laarzen van Sikkig met zo veel kalk besmeerd?

DE BARON.

Dat weet ik niet: ik zag de kalk wel en ik mydde die.

DE MINISTER.

Waar is het geld? waar zyn de overige juwelen?

DE BARON.

In myn kamer, onder myn bed. Het geld heb ik hier.
(hy geeft zyn goudbeurs aan den Minister.)

DE MINISTER, tegen Richter.

Zie daar, mynheer! (tegen de amilie van Lezer)
Nu kunt gy u verheugen: uw Sikkig is geheel onschuldig.

Mevr. LEZER.

Ja, wy kunnen ons verheugen! maar nu beklagen wy dien armen verdoolden mensch! Schenk hem uwe genade en zyn vryheid, uw Exellentie! hy zal alles te rug geven, hy zal het nimmer weêr doen.

WIL*

WILHELMINE *en* Mevr. v. KLEM.

ô; Ontferm u toch zyner?

DE MINISTER.

Neen, vergifnis ware hier een misdaad! deze is een volmaakte bedrieger. Wie weet hoe veele medepligtigen hy heeft? hoe veele familiën hy ongelukkig maakte? Wie zyt gy? hoe is uw naam? want een Baron zyt gy niet.

DE BARON.

Myn naam is Riemer, en ik was weleer een *friseur*.

Mevr. v. KLEM.

Een *friseur*! Myntje! hebt gy niets voor my te rui-ken?... ik bevind my niet wel! een *friseur*!

DE MINISTER.

He! (*een bediende verschynt*) haal de wacht der politie, en zorg dat hy intusfchen wel bewaakt word, hoort gy? (*tegen den Baron*) weg, uit myn gezigt!

DE KADET.

Sta my toe, uw Exellentie! dat ik hem mag bewaken: hy wilde onzen braven Siknig ongelukkig maken, hy verdient zyn straf daarvoor! (*hy trekt zyn degen voor den Baron*) Geef my uw degen?

DE BARON *geeft hem dien.*

ô, Genade! genade!

DE KADET.

Marsch! voort! (*hy vertrekt met hem.*)

DE MAJOOR.

Recht, zo, jonge! de kaerel verdient het! hy was
ge.

getuige van onze diepe smarte, en wierd hierdoor niet aangedaan. Ah! zulk een booswicht verdient voorzeker straf

WILHELMINE.

Maar hy is ongelukkig.

RICHTER.

Mevrouw! onschuldig was ik de oorzaak van uw grievende smart en bitter lyden! Toen ik daarna al de omstandigheden vernam berouwde my de naarsporing. Ik ben echtgenoot, ik ben vader, en weet en ken het gevoel van lyden. Zyn Exellentie zal getuigen, hoe gaarne ik de bekende som had willen geven, zo ik slechts uw man had kunnen redden! Hy is onschuldig, en keert welhaast als 'zodanig in uwe armen te rug. Sla nu ook myn verzoek niet af, neem dezen ring van my tot een geschenk, niet als een vergoeding voor zo veel lyden, maar als een aandenken aan my.

WILHELMINE.

Ik bid u, mynheer!...

RICHTER.

Neem dit geschenk van my aan, mevrouw! zyn Exellentie! help my bidden.

DE MINISTER.

Schoone Wilhelmine! neem hem toch aan? maar vooraf moet ik hem als een Corpus delicti nog van u afvragen.

WILHELMINE.

o, Dan neem ik hem liever zo terstond aan, (zynneemt den ring) en zo uw Exellentie hem daarna verlangt te heb-

hebben, dan heb ik hem verloren. Hemel, zo ik den armen verdoolden hierdoor redden kon!

DE MINISTER.

Goede, schuldellooze ziel! gy alleen zyt in staat uwen man het uitgestaane leed te verzoeten.

WILHELMINE, *den ring beschouwende, tegen Koopm. Richter.*

Ik zal, zo dikwyls ik dezen steen beschouw, daarin myn armen man my in ketens verbeelden; maar gy zult daar allen by staan, onophoudelyk werkzaam om zyn vrouw te troosten, en hem van zyne ketens te onttaan.

Mynh. LEZER.

Onze zoon blyft lang weg.

WILHELMINE.

Luister! ik hoor, geloof ik, zyn stem.

ZEVENDE TOONEEL.

DE VORIGEN, een BEDIENDE, kort daar op
SIKNIG.

DE BEDIENDE.

Uwe Exellentie! de heer Siknig!...

DE MINISTER.

Hy kome! (*de Bediende vertrekt.*)

ALLEN, *uitgenomen Mevrouw v. Klem, gaan hem aan de deur te gemoet.*

SIKNIG, *by 't inkomen.*

Myne Wilhelmine! myne vrienden! (*allen dringen zich*

zich om hem henen, kuschten en drukken hem.) Wy hebben u weder!.. Gy zyt de onze! lieve, goede zoon!
(*dit hoort men alles onder-elkander spreken.*)

DE MINISTER *neemt Sikkig by de hana,
tegen Wilhelmine.*

Hier geef ik u uwen man weder, vry en onschuldig!
noemt gy my nu ook nog zo wreed?

S I K K I G.

Maar hoe? door wiens hulp ben ik bevryd? ben ik
zonder verdenking?

DE MINISTER.

Dat alles zult gy hierna wel vernemen. Heden is het
uw trouwdag, uw bruiloft; op dezen dag moet gy alles
wat daar buiten is vergeten, en slechts opgeruimd en
vrolyk zyn. Kom, myn vriend! ik verlang uwe bruiloft
mede te vieren. Ik zal u naar huis vergezellen.

Koopm. LEZER.

Veel eer voor ons, uwe Excellentie!

WILHELMINE.

Vooraf, myn Karel! moet gy uwe onbekende wel-
doenster leeren kennen. (*zy wylt op Sophia.*) Hier is
zy, dank haar!

S I K K I G.

Hemel! is het mooglyk! ook deze vreugde mag ik
genieten?

S O P H I A.

Stil, mynheer Sikkig! still niet meer, snapster!

SIKNIG.

ô, Dank, onuitspreeklyken dank! zie toch eens: Dezen schat (*op Wilhelmine wyzende.*) hebt gy my gegeven; den geheelen, voor my zo ongelukkigen nacht, heb ik rondgedwaald om u, al was het ook in het voorby ryden door gebaarden slechts myn dank te betuigen.

SOPHIA.

Gerechte Hemel! zo was dan eigenlyk myn voorgewende reis, een voorwendzel dat my zo onschuldig scheen, alleen de oorzaak van uw veelvuldig lyden! o, nooit, nooit zal ik weer liegen!

SIKNIG.

Ik ook niet! om geen prys in de waereld. Eén eenige Leugen had byna voor my de verschriklykste gevolgen gehad!

DE MINISTER.

Zeg my, myn lieve Sikkig! hoe kwamen toch uwe laarzen met kalk bemorst?

SIKNIG.

Dat weet ik niet. Ik dwaalde den gantschen nacht rond, om myn onbekende weldoenster by haar afreizen, voor het minst nog te danken, even herinner ik my dat ik dezen morgen vroeg voor het huis van den Koopman Richter heb gestaan, en tot op de stoep week, dewyl 'er een rytuig voorby reed, waarin ik myn weldoenster meende te vinden; toen ik daarin niet dan mansperfoonen zag, ging ik zo terstond naar huis.

DE MINISTER.

Wy kunnen nu begrypen hoe gy daar onvoorziens in getreden zyt, maar gy had dit bezwaarlyk kunnen bewyzen. (*tegen Sophia.*) Dochter! daar gy de oorzaak van alles zyt, zult gy, tot straf van uw misdryf, heden arm aan arm met den heer Siknig over de straat wandelen, en ik zelf zal dit aan uw Bruidegom schryven.

SOPHIA.

Zo gy dit verkiest, papa!... Als gy al het hier voorgevallene daarby voegt, zal hy voorzeker daarover niet ja-loers zyn.

DE MINISTER.

Ik zelf zal de bruid geleiden. — Ik geloof, myn lieve Siknig! dat wy aan de gantsche stad uwe onschuld door niets beters kunnen bewyzen. Komt, vrienden! komt, heden moeten wy allen vrolyk zyn, en ik zie wel dat dit hier niet gaat. Ik kom dezen middag met myn dochter by u spyzen.

MEVR. LEZER.

Maar, uwe Exellentie! Al het eeten zal verkookt, verbrand en bedorven zyn.

DE MINISTER.

Zyt niet bezorgd, goede mama! wy zullen nog wel iets vinden dat ons smaakt. Komt, vrienden! laat ons gaan.

(*Hy reikt Wilhelmine den arm.*)

MYNH. LEZER.

En wy, myn lieve Anna! wy zullen volgen, onze
han.

handen opwaarts heffen, en God voor de gelukkige omwending danken.

Koopm. LEZER, *tegen Richter.*

En gy, mynheer! zyt immers ook onze gast?

RICHTER.

Met veel vermaak.

Koopm. LEZER.

Kom, zuster! kom, verheug u met ons; gy zult by ons ook een goed onthaal vinden. (*Hy reikt Mevr. v. Klem den arm.*)

Mevr. v. KLEM.

O, Hemel! ik durf my naauwlyks op de straat vertonen... Die ongelukkige friseur!

DE MAJOOF.

En ik — wat moet ik doen? — Ik stijg te paard, laat de Turksche muzyk voor my heen 'gaan, en roep de gehele stad door: Sijnig is onschuldig! hy is onschuldig.

Einde van het vierde en laatste Bedryf.

ANTON A. MITTELMER R.
Handel in Oude Boeken &c. Frankfurt
Kerkstraat 51, h. d. Leidschehoofd
Advertentie-Bureau

